

УКРАЇНА
СНОВСЬКА МІСЬКА РАДА
КОРЮКІВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
РІШЕННЯ

19 грудня 2025 року

м. Сновськ

№ 206

***Про схвалення проєкту Програми
економічного і соціального розвитку
Сновської міської територіальної
громади на 2026 рік***

Розглянувши проєкт Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік (далі – Програма), з метою створення сприятливих безпекових та соціально-економічних умов для життя населення, відбудови і розвитку інфраструктури, відновленню економічної активності, а також підтримки та ефективного використання потенціалу Сновської громади з урахуванням звіту про стратегічну екологічну оцінку – Програми, відповідно до статей 27, 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» **виконавчий комітет міської ради вирішив:**

1. Схвалити проєкт Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік (додається) та подати його на розгляд сесії Сновської міської ради.

2. Контроль за виконанням рішення покласти на секретаря міської ради Авдієвську Н.В.

Міський голова

Олександр МЕДВЕДЬОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням ____ сесії ____ скликання Сновської
міської ради від _____ року № _____

ПРОЄКТ

П Р О Г Р А М А
економічного і соціального розвитку
Сновської міської територіальної
громади на 2026 рік

ЗМІСТ

Вступ.....	3
I. Аналіз економічного і соціального розвитку за 2025 рік.....	4
II. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку у 2026 році.....	34
Заходи економічного і соціального розвитку у 2026 році.....	35
1. Згуртована спільнота динамічного розвитку людського капіталу.....	35
1.1. Якісна освіта, забезпечення її інклюзивності.....	35
1.2. Згуртована активна громада, що спирається на традиції Сновщини.....	35
1.3. Доступні якісні послуги з охорони здоров'я та реабілітації.....	35
1.4. Краще організація управління з використанням цифровізації.....	36
2. Стійка відкрита до новітніх тенденцій технологічна економіка.....	36
2.1. Підтримка підприємництва, фермерства, інших мікро та малих товаровиробників.....	36
2.2. Планування просторового розвитку території та просування інвестиційної привабливості громади.....	37
3. Приваблива до життя громада з якісними та доступними послугами.....	37
3.1. Покращення стану доріг та вулиць, супутньої інфраструктури, доступність населених пунктів громади.....	37
3.2. Ефективна організація надання послуг поводження з ТПВ.....	37
4. Безпечна, адаптована до змін клімату громада.....	38
4.1. Створення безпечних умов для життєдіяльності в громаді.....	38
4.2. Запровадження енергозберігаючих технологій та відновлювальних джерел енергії.....	38
4.3. Адаптація до змін клімату та санація водних об'єктів.....	38
III. Джерела фінансування Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік.....	39
Додаток 1. Основні показники економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік.....	40
Додаток 2. Перелік програм місцевого розвитку, які передбачається фінансувати в 2026 році.....	42
Додаток 3. Перелік інвестиційних проєктів, які планується реалізувати у 2026 році.....	45

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік (далі - Програма) розроблена відділом економічного розвитку та інвестицій Сновської міської ради з врахуванням пропозицій структурних підрозділів, старостатів, громадськості.

Програма є документом, основним завданням якого є спрямування зусиль органів місцевого самоврядування, а також підприємств і організацій усіх форм власності, інших суб'єктів господарювання на розв'язання існуючих проблемних питань у відбудові та розвитку різних галузей та сфер діяльності громади задля втілення єдиної державної політики відновлення та розвитку України на рівні громади за особливих обставин викликаних воєнним станом.

Передбачається, що основна робота органів влади в громаді, враховуючи виклики сьогодення, буде і надалі спрямовуватися на максимальну мобілізацію ресурсів з метою забезпечення стабільної роботи економіки в умовах воєнного (післявоєнного) періоду, зокрема за рахунок реалізації комплексу заходів з підвищення стійкості громади від можливої ескалації воєнних дій та безпеки для жителів громади і внутрішньо переміщених осіб; продовження робіт з відновлення пошкодженої інфраструктури, зі створення нових робочих місць через підтримку бізнесу, стимулювання залучення інвестицій, підвищення рівня соціального захисту населення, зокрема осіб, постраждалих внаслідок військової агресії російської федерації; надання якісних освітніх, медичних, житлово-комунальних, адміністративних послуг; підвищення доходів населення.

Законодавчою основою для розроблення Програми є Конституція України, закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанов Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету».

У Програмі визначено основні шляхи відновлення та пріоритети розвитку Сновської громади в короткостроковій перспективі на основі прогнозних показників економічного та соціального розвитку громади на 2026 рік.

Програма спрямована на ефективне розв'язання проблем економічного і соціального характеру та ґрунтується на аналізі тенденцій розвитку та поточної економічної ситуації в Україні, необхідності подолання наслідків збройної агресії російської федерації, основних показників соціально-економічного розвитку громади за попередні роки та поточної ситуації у 2025 році, актуальних проблем і пріоритетів соціально-економічної сфери, а також на припущеннях, що враховують внутрішні та зовнішні фактори розвитку громади.

Програма дає відповіді на ключові питання, що стоять перед громадою: збереження її середовища, підвищення ступеня комфортності, формування безпечного простору для життя та ведення бізнесу, стимулювання громадянської та підприємницької активності, розвиток власних продуктивних сил, урізноманітнення їх форм, модернізація інфраструктури, розширення пропозиції робочих місць.

Основні завдання Програми та пріоритетні напрями діяльності в громаді трансформовані в перелік конкретних завдань та заходів з її реалізації та згруповані у розділи, які відповідають стратегічним та оперативним цілям розвитку громади, або є актуальними за обставин, викликаних воєнним станом.

Виконання заходів Програми дозволить створити умови для безпечного життя мешканців громади та задоволення їх нагальних потреб, а також забезпечення стабільного та збалансованого функціонування економіки.

Орієнтири досягнення ефективності Програми - основні показники економічного і соціального розвитку громади на 2026 рік, визначені на підставі оцінки поточного стану та намірів суб'єктів господарювання усіх форм власності, поточних даних організацій, структурних підрозділів Сновської міської ради. Нажаль, статистичні дані по громаді відсутні (додаток 1).

Складовою Програми також є перелік місцевих програм, які передбачається фінансувати у 2026 році (додаток 2).

Крім того, Програма містить перелік пріоритетних інвестиційних проектів, які планується реалізувати у 2026 році, зокрема із залученням коштів державного бюджету та інших джерел (додаток 3).

I. Аналіз економічного і соціального розвитку за 2025 рік

У 2025 році, незважаючи на виклики, пов'язані з повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України, вживались заходи для збереження та зміцнення економічної та соціальної стабільності громади шляхом забезпечення сталого функціонування соціальної та гуманітарної сфери, підтримки бізнесу, підвищення продуктивності аграрного сектору, трансформації міжнародного співробітництва та інвестиційної політики.

Особливу увагу приділено розбудові мережі захисних споруд, наданню допомоги внутрішньо переміщеним особам, соціальній підтримці військовослужбовців та родин загиблих.

Сновщина має близько 43 км спільних кордонів з державою-агресором російською федерацією та республікою білорусь. Прикордонні сільські населені пункти громади перебувають під постійними обстрілами.

Наявна кризова ситуація в Україні призводить до того, що громада змушена розбудовувати економіку та соціальну сферу в умовах невизначеності.

Додатковим викликом для аналізу та прогнозування економічного розвитку є складність оцінки поточної ситуації, оскільки відсутня повна статистична інформація.

Військова агресія російської федерації проти України вплинула на усі сфери життєдіяльності громади, але завдяки плідній співпраці влади з міжнародними та громадськими організаціями, бізнесу вдалося досягти позитивних результатів у соціально-економічному розвитку території.

В цілому, економічний і соціальний розвиток громади у 2025 році характеризується такими тенденціями.

Інфраструктура

Під час збройної агресії рф внаслідок планомірних чисельних ворожих артилерійських обстрілів та ракетних ударів громада зазнала руйнувань.

В реєстрі пошкодженого та знищеного майна в наслідок агресії рф (далі реєстр) містяться наступні дані.

Пошкоджено 450 житлових будинків, з них відновлено 327 будинків. Пошкоджено інших об'єктів – 130 од, з них відновлено 72 од.

До реєстру пошкодженого майна подано 40 заяв. З них нарахована компенсація за пошкоджене майно - 12 особам на суму 625,7 тис. грн., решта заяв в обробці. На даний час компенсація за пошкоджене майно не нараховується так як ми знаходимось в зоні активних бойових дій.

До реєстру знищеного майна подано 205 заяв. Із них видано житлових сертифікатів по 165 заявам на суму 182,1 млн.грн., інші в обробці. Ця кількість постійно збільшується, адже Сновська громада є прикордонною та щодня потерпає від ворожих обстрілів.

Дорожньо-транспортна інфраструктура та зв'язок

Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі 397,2 км, з неї з твердим покриттям - 172,3 км, обладнаної закритою дощовою каналізацією - 2,2 км, освітлювальної вулично-дорожньої мережі - 45,5 км, тротуарів та пішохідних доріжок з твердим покриттям - 110 км. Якість доріг різна, найпроблемніша – між селами громади.

Всі пасажирські перевезення в межах та за межами громади здійснюють два ФОПи, що працюють в напрямку Сновськ – Чернігів та Сновськ - Київ. Крім того, є транзитні рейси через Сновськ. В цілому протягом дня це 7 – 8 рейсів до Чернігова та 1 – 2 – до Києва. На цих напрямках значну частку перевезень займає Бла-бла-кар. До Корюківки щоденно двічі на день прямує маршрутне таксі.

Залізничні перевезення

Залізниця: Південно-західна, протяжність колії по громаді 36,7 км.

Залізнична станція: II-го класу Сновськ. З початком російської агресії руху потягів на північ немає – а це не лише білорусь, а й країни Балтії, тобто – прямий вихід на країни ЄС зі Сновська заблоковано.

З пасажирських потягів курсують: Сновськ – Бахмач (№ 6502/3 через Мену), Це – щоденний потяг.

Мобільний зв'язок та інтернет.

На території Сновської громади діють мобільні оператори: Life, Vodafone та Київстар.

Кількість інтернет-абонентів «Укртелеком» - 2650 од., «Смарт.Ком» - 3124 од.

Мережею «Укртелеком» охоплено 8 населених пунктів в громаді (14% від загальної кількості населених пунктів), мережею «Смарт.Ком» - 27 населених пунктів (47,4%). У зв'язку з перебоями в енергопостачанні робота мобільного інтернету є нестабільною.

Публічна безпека населення

В м. Сновськ розташована 8-ма Державна пожежно-рятувальна частина Корюківського РВ УДСНС України в Чернігівській області.

В Сновську діє відділення поліції №2 Корюківського відділення Національної поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області. Територію громади обслуговують четверо дільничних поліцейських та двоє поліцейських офіцерів громади. В селах Тур`я та Кучинівка працюють поліцейські станції.

У громаді створено та діє дев`ять Пунктів незламності, дванадцять Пунктів обігріву.

Створена інтерактивна мапа укриттів громади (розміщена на офіційному сайті міської ради <http://surl.li/phwhu>). Налічується 13 протирадіаційних укриттів та 25 споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів для захисту населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Сектором з питань праці та надзвичайних ситуацій сумісно з працівниками ДСНС проводиться робота по обстеженню захисних споруд на наявність в них питної води, продуктів харчування, медикаментів, інших необхідних речей.

22 липня 2025р. на території м. Сновська за рахунок субвенції з державного бюджету встановлено три первинні (мобільні) укриття блок-модульного типу подвійного призначення.

Реалізуються проєкти:

- «Нове будівництво споруди подвійного призначення із властивостями протирадіаційного укриття на території Сновського ліцею №1» (на 300 осіб), за кошти державного та місцевого бюджетів;

- При плідній взаємодії міської ради з місцевою громадською організацією “Лампа”, яка працює в сфері гуманітарного кризового реагування на виклики, пов’язані з війною, у 2025 році було виграно грант та розпочато реалізацію проєкту «Разом у безпеці: підвищення стійкості Сновської громади у реагуванні на надзвичайні ситуації». Проєкт серед іншого передбачає встановлення 6-ти систем оповіщення (4 – у селах громади, 2 – у м. Сновськ).

Оповіщення населення про повітряну тривогу здійснюється через *Telegram* канал Сновської міської ради та вмикаються сирени по місту.

Забезпечено ведення журналів обліку, актів перевірок, відомостей на отримання пального, вогнегасників, шоломів, бронежилетів та іншого матеріалу.

Одним із основних завдань збереження життя і здоров’я учнів є формування у них культури безпечної поведінки. Одним із шляхів вирішення цього питання є створення класів безпеки, на базі яких діти вивчають правила безпечного життя. На виконання наказу від 10.02.2023 року №135 «Деякі питання створення та функціонування класів безпеки в закладах освіти» функціонують класи безпеки в Сновському ліцеї №1 за кошти ГО «Істок» та Петрівському ліцеї за кошти Фонду “Партнерство за сильну Україну”.

Промисловий та інноваційний розвиток

Додатковим викликом для аналізу та прогнозування економічного розвитку є складність оцінки поточної ситуації, оскільки відсутня повна статистична інформація. В умовах обмеженої офіційної статистики, джерелами альтернативної інформації, які використовуються в даних складних умовах, є адміністративні дані за окремими секторами економіки та результати опитування підприємств.

Важливу роль у місцевій економіці відіграє переробна промисловість. Найбільші промислові підприємства, які діють на території громади це – ПАТ “Щорський завод продтоварів” (79 робочих місць), ТОВ “Техсервіс” (60 робочих місць), ТОВ “Астра” (107 робочих місць).

Продукція підприємств промисловості є конкурентоспроможною і користується попитом на зовнішніх ринках. Підприємства громади мають постійні зовнішньоторговельні зв'язки з партнерами 5 країн світу. Очікується, що за результатами 2025 року промисловими підприємствами громади буде реалізовано продукції на суму 200,3 млн. грн., що у фактичних цінах складають 111,5 % до минулорічних показників. Військові дії негативно впливають на розвиток підприємств громади, основними наслідками яких є: скорочення кількості замовлень; енергетична нестабільність, що знижує ефективність виробництва; втрата зовнішніх зв'язків; логістичні проблеми; скорочення робочих місць.

Розвитку деревообробної промисловості сприяє наявність лісів на території громади. Основними підприємствами цієї галузі є ДП «Сновськрайагролісгосп», лісництва державних підприємств: «Корюківський лісгосп» та «Городнянський лісгосп». Продовжують працювати приватні підприємства, які займаються переробкою деревини. Наявність вищого професійного училища лісового господарства з сучасною інфраструктурою навчального процесу, у якому навчають на високому рівні затребуваних на ринку праці фахівців за спеціальністю лісової та деревообробної промисловості, сприяє подальшому розвитку і прогресу в лісовій економіці, в тому числі в масштабах області.

В громаді за підтримки Програми EGAP, що впроваджується Фондом Східна Європа в партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України за підтримки Швейцарії, впроваджено цифровізацію послуг:

- Працює новітній Дія.Центр з надання адміністративних послуг (ЦНАП).
- У Сновському ліцеї №1 облаштована STEM-лабораторія, де діти вчаться створювати роботів. Працює кабінет біології з новим обладнанням. Встановлено 26 сонячних панелей потужністю 14 кВт. Всі дані по енергоспоживанню можна з легкістю відстежувати у спеціальному електронному кабінеті з монітора комп'ютера.
- в м.Сновськ облаштовано станцію для здійснення громадського моніторингу якості повітря. Станція дозволяє:
 - оперативно та зручно жителям громади отримувати інформацію щодо перевищення рівня забруднення повітря.
 - мати вільний доступ до даних щодо вмісту пилу в повітрі, температури, відносної вологості, атмосферного тиску та інших показників, що є актуальним як для жителів громади, так і науковців.

– отримувати прогноз можливих періодів підвищення рівня загрози для здоров'я населення для завчасного реагування на них.

Актуальні показники доступні за посиланням <https://www.saveecobot.com/maps#16/51.8154/31.9437/aqi>

Аграрний комплекс

В галузі сільського господарства працюють 38 суб'єктів господарювання (юридичних осіб), з них 14 – фермерські господарства. Серед найбільших: ПСП «Яна плюс», СТОВ "Щорссільгоспсервіс", ПСП «Прогрес». Сільськогосподарських кооперативів немає.

Основними видами діяльності є вирощування сільськогосподарських культур та змішане сільське господарство. Переважає рослинництво, насамперед – вирощування зернових: озима пшениця, яра пшениця, ячмінь, кукурудза, соняшник, ріпак озимий та соя. Надходження до бюджету 10-ти найбільших аграрних виробників наведені в таблиці

	ПДФО тис. грн.	Орендна плата з юридичних осіб тис. грн.	Єдиний податок з юридичних осіб, тис. грн.	Усього (тис. грн)
СТОВ "ЩОРССІЛЬГОСПСЕРВІС"	9424,4	1274,6	493,8	11192,8
ПСП "ПРОГРЕС"	1289,9	1797,1	1797,1	4884,1
ПСП "ЯНА ПЛЮС"	2493,1	211,1		2704,2
ПП "НИВА-ІМПУЛЬС"	1216,3	346,9	62	1625,2
ТОВ "ГЕТЬМАНСЬКЕ"	121,5	19,6	735,4	876,5
ТОВ "ЩОРСАГРОІМПУЛЬС"	710,8	46,1	27,5	784,4
СВК "РАЙДУГА"	597,1	85	37,8	719,9
ПСП "СНОВСЬКИЙ"	655,6		26,7	682,3
ТОВ "ЗАРІЧЧЯ АГРО"	147,6	282,4	177,9	607,9
ФГ "ВОЛЬНА ПРАЦЯ"	238,5	86,8	22,9	348,2

В сумі ці підприємства дали громаді понад 24425,5 тис. грн. податків до бюджету територіальної громади за 9 місяців 2025 року. При цьому їхня частка у формуванні дохідної частини загального фонду бюджету становить 22,3 % стосовно інших галузей.

Переважна більшість товарної сільськогосподарської продукції в Сновській громаді виробляється сільськогосподарськими та фермерськими господарствами. Щоправда, їхня продукція – це головним чином зернові та олійні культури. Якщо вести мову про овочі чи тваринництво – це головним чином питання до садибних одноосібних господарств. Однак у них є проблема – відсутність можливості за нинішніх обставин сформувавши товарні партії продукції на ринок, а це означає – й пройти її сертифікацію для вигіднішого продажу на зовнішніх ринках. Між тим об'єднань малих товаровиробників на теренах громади немає.

За 9 місяців 2025 року відділом земельних відносин та агропромислового розвитку опрацьовано 389 заяв громадян та клопотань юридичних осіб по земельним питанням та про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів.

Згідно поданих заяв підготовлено 93 проекти рішень на сесії міської ради, надано 29 довідок про правовий статус земельних ділянок.

Укладено та поновлено 25 договорів оренди земельних ділянок загальною площею 1142,38 га. Сума орендної плати – 1,2 млн.грн.

Підготовлені 38 земельних ділянок сільськогосподарського призначення для аукціону по продажу права оренди на них на площу 658,55 га, з них продано право оренди на 3 ділянки площею 60,00 га з річною орендною платою 131240 грн, що в середньому складає 15,33 відсотка орендної плати.

Продано дві земельні ділянки несільськогосподарського призначення площею 0,5310 га за 199169,00 грн.

Здійснено 15 виїздів для детального розгляду заяв громадян та для проведення перевірки дотримання вимог земельного законодавства.

Розвиток підприємництва

Реалізація заходів по напрямках розвитку і підтримки малого і середнього підприємництва забезпечується органами місцевого самоврядування при взаємодії з підприємцями.

Станом на 01.09.2025 року кількість фізичних осіб – підприємців в громаді становить 638 осіб. В секторі малого і середнього підприємництва (включаючи ФОП) зайнято понад 2,6 тис.осіб.

На виконання Програми підтримки малого і середнього підприємництва Сновської міської територіальної громади на 2021-2027 роки суб'єкти господарювання отримують компенсацію по відшкодуванню транспортних витрат на обслуговування 5-ти віддалених населених пунктів торгівельним обслуговуванням, де відсутні стаціонарні об'єкти торгівлі. Це Тебенко Л.О, Соболь Н.І., Пікус В.В.

Створенню нових робочих місць сприяє державна підтримка підприємництва на виконання Постанови КМУ від 21.06.2022 року № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу». В поточному році приватним підприємцям погоджено 7 проєктних заявок на отримання допомоги.

Найбільші підприємства Сновської громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 9 міс. 2025 р.

Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників
СТОВ "Сновськсільгоспсервіс"	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	65
Виробничий підрозділ «Локомотивне депо Сновськ» філія «Локомотивна компанія» АТ "Укрзалізниця"	49.20 Вантажний залізничний транспорт	129
Виробничий підрозділ Сновська дистанція колії РФПЗЗ АТ "Укрзалізниця"	49.20 Вантажний залізничний транспорт	210
ПСП "Прогрес"	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	64
ПСП "Яна Плюс"	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	83
ТОВ "Астра"	46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	107
ДП Сновськрайагролісгосп	02.20 Лісозаготівлі	51

В громаді розроблена та діє Програма місцевого економічного розвитку та План дій з її впровадження (що розроблена у співпраці з Програмою DOBRE – 2), в рамках якої планується реалізувати три проєкти: «Створення коворкінгу

столярного мистецтва «Майстерня майбутнього» на базі Сновського ліцею №1»; «Модернізація ринкової площі в Сновській МТГ Чернігівської області»; «Створення у м. Сновськ осередку для представників мікробізнесу». Дані проєкти відповідають операційній цілі 2.1- Підтримка підприємництва, фермерства, інших малих товаровиробників Стратегії розвитку громади до 2027 року.

Суб'єкти малого і середнього підприємництва залучаються до виконання робіт/послуг за державні кошти. Протягом 9 міс.2025 року:

- загальний обсяг замовлень склав – 21,0 млн.грн., що більше минулорічних показників відповідного періоду на 24%;
- кількість замовлень – 610 одиниці, (112%);
- відсоток до загальної кількості замовлень в громаді збільшився на 3% і становить – 85,5%

Інвестиційна діяльність

Залучення вітчизняних та іноземних інвестицій є однією з найважливіших складових відновлення та подальшого економічного розвитку громади.

Для отримання фінансування працівники міської ради проходили навчання, проводили опитування населення, в т.ч. ВПО, аналізували ситуацію в різних галузях економіки та в громаді в цілому. За результатами напрацювань формувались проєктні заявки, погоджувались із донором, втілювались в життя.

З метою залучення коштів з державного бюджету виготовлені проєктні документації:

- Реконструкція очисних споруд в місті Сновськ Чернігівської області.
- Нове будівництво споруди подвійного призначення із властивостями протирадіаційного укриття на території Сновського ліцею №1 Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: Чернігівська область, Корюківський район, місто Сновськ, вул. Просвіти, будинок 35
- Капітальний ремонт фасаду (із впровадженням заходів щодо енергозбереження та енергоефективності) будівлі Сновського ліцею №2
- Капітальний ремонт харчоблоку (їдальні) Сновського ліцею №1 Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: Чернігівська область, Корюківський район, місто Сновськ, вулиця Просвіти, будинок 35.
- Реконструкція їдальні Сновського ліцею №3 за адресою: вул. Шкільна, 6 м.Сновськ, Чернігівської обл.

В 2025 році на конкурсній основі отримано фінансування з державного бюджету на нове укриття на 300 осіб для Сновського ліцею №1.

За рахунок додаткової субвенції державного бюджету прикордонним громадам закуплено бульдозер з відвалом (4170 тис.грн.), 3 мобільні наземні монолітні укриття (2385 тис.грн.).

Відповідно до проєкту «Нова українська школа» за кошти субвенції з державного бюджету придбано комп'ютерне обладнання для навчальних кабінетів (166 тис.грн.).

За рахунок бюджету розвитку Сновської міської територіальної громади закуплено обладнання для медичних установ на 465,4 тис.грн. (холодильника для крові, низькотемпературного морозильника та стоматологічної установки,

бензопили), для освітніх закладів на 826,9 тис.грн., для благоустрою на 813,2 тис.грн. (подрібнювач пнів, трактор, 11 євроконтейнерів для твердих побутових відходів, мотокоса та мотопомпа).

Капітальні видатки за рахунок власних надходжень бюджетних установ склали 2348,3 тис.грн.

Реагуючи на виклики сьогодення, міська рада продовжує плідну співпрацю з громадським сектором в частині реалізації гуманітарних проєктів за фінансування міжнародних донорів. Саме на неурядові організації направляється лєвова частка міжнародної допомоги.

У звітному році міською радою у співпраці з громадськими організаціями подано 10 проєктних заявок на конкурсний відбір небюджетним організаціям, 8 з них підтримано донорами та реалізуються.

- Музейна спільнота: Створення простору для ідей та розвитку в музеї Сновська та допомога 210 жертвам нацизму у Чернігівській області, Північна Україна

- Громада і влада – скорочуємо відстань для ефективної співпраці
- Сортуй не САМ
- Інтегрована допомога в задоволенні базових потреб та наданні гуманітарної допомоги в Україні

- Дитинство під захистом: інтеграція та психосоціальна підтримка дітей Чернігівщини

- Разом у безпеці: Підвищення стійкості Сновської громади у реагуванні на надзвичайні ситуації

- «Сила в системі» - посилення інституційної спроможності та підзвітності ГО «ЛАМПА»

- «Стійка Я: підтримка, розвиток та безпека для жінок та дівчат Сновської громади»

Протягом 2025 року громадська організація «ЛАМПА» залучила кошти міжнародних донорів в сумі понад 31 млн. грн. Сновська міська рада всебічно сприяла реалізації цих проєктів, а саме:

- брала участь в засіданнях та фокус групах з оцінки потреб постраждалого та вразливого населення, а також закладів соціальної сфери громади;

- надавала приміщення для проведення різного роду заходів в місті та по селах громади;

- надавала співфінансування для проведення поточного ремонту приміщень для створення просторів;

- виступала інформаційним партнером всіх проєктів;

- надала в оренду приміщення для офісу організації.

Міжнародні організації, за співпраці з якими стала можливою допомога Сновській громаді від ГО «ЛАМПА»:

- ✓ Гуманітарний фонд для України (UHF);
- ✓ Данська Рада у справах біженців (DRC);
- ✓ Міжнародна благодійна організація «Фонд Східна Європа»;

- ✓ Відоокремлений підрозділ іноземної неурядової організації «Представництво центру з питань захисту цивільного населення в умовах конфлікту (CIVIC)»;
- ✓ ООН Жінки в Україні за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF);
- ✓ Норвезька Рада у справах біженців (NRC).

ГО «Добро тут» реалізує проєкт «Музейна спільнота: Створення простору для ідей та розвитку в музеї Сновська та допомога 210 жертвам нацизму у Чернігівській області, Північна Україна» у співпраці з Фондом «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» (Фонд EVZ).

Міська рада продовжує співпрацю з міжнародним фондом «Партнерство за сильну Україну» та іноземною неурядовою організацією «Представництво центру з питань захисту цивільного населення в умовах конфлікту (CIVIC)» щодо безпеки в громаді.

Фонд Східна Європа продовжує технічно підтримувати Центр надання адміністративних послуг.

Сновська міська рада сприяє залученню інвестицій в приватний сектор. Інформує діючий бізнес, тих, хто має намір розпочати підприємницьку діяльність, приватні сільськогосподарські домогосподарства про можливості залучення грантів на власний розвиток, надає методологічну допомогу в оформленні заявок.

Також сприяють розвитку громад налагоджені партнерства.

Громада в рамках Національного проєкту Плеч-о-плеч уклала Меморандуми про співпрацю з Бориспільською громадою Київської області та Гребінківською громадою Полтавської області. Триває процес налагодження співробітництва та підготовки до укладання угоди з ще однією громадою Полтавської області — Машівською СТГ.

Сновська міська рада отримала від Бориспільської міської ради допомогу у вигляді матеріалів для відновлення водопостачання в громаді. Крім того, підготовлений для передачі автомобіль для аварійного відновлення водопостачання в місті Сновськ. Громада-партнер у березні 2025 року приймала на оздоровлення і відпочинок групу дітей із Сновська. Також проводились онлайн зустрічі по обміну досвідом між працівниками культури Сновської і Бориспільської міських рад.

Споживчий ринок

В громаді продовжує розвиток торгова та гастрономічна мережа. Налічується 216 об'єктів торгівлі (з них 160 – в м.Сновськ, 56 – в сільській місцевості) та 13 об'єктів громадського харчування (з них 7 – в м.Сновськ та 6 – в сільській місцевості). 90,3% всіх закладів належать фізичним особам – підприємцям.

Серед найбільших представників цього напрямку є: Сновське міське споживче товариство, ТОВ «АТБ-маркет», ТОВ «СеДам», маркет «PROSTOR», маркет «Аврора», магазин «Будуйся». Попит жителів громади сприяє розвитку мережі послуг побутового обслуговування, яка охоплює перукарні, косметичні кабінети, майстерні з ремонту побутової техніки, одягу та взуття.

Комунальною установою «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Сновської міської ради надаються

послуги перукаря, з ремонту взуття, швачки та ремонту будівель. Вони входять до складу мультидисциплінарної виїзної команди, яка регулярно обслуговує жителів по селах громади на вимогу старост. Протягом 9 міс. 2025 року було надано послуг 664 громадянам похилого віку.

В громаді діє 1 ринок та 2 ринкові майданчики. Налічується 2 автогазозаправні станції юридичних осіб.

У Сновську діє філія Чернігівського обласного управління АТ "Ощадбанк". Відділення Приватбанку не працює. Один раз на тиждень представник районного відділення веде прийом громадян у відділі соціального захисту населення. Діють відділення національної акціонерної страхової компанії «Оранта» та Центру продажу ПрАТ «Гарантія». У деяких селах є тільки касові термінали.

Працює Сновське відділення поштового зв'язку Чернігівської дирекції АТ «Укрпошта», 5 пересувних відділень, що обслуговують сільське населення, 6 відділень Нової пошти (в т.ч. в сільській місцевості – 4 од) та 4 поштомати; 1 – MeestUA, Сновська дільниця Чернігівської філії АТ "Укртелеком" (2650 абонентів), ТОВ "Смарт.Ком" (3124 абоненти).

Надання адміністративних послуг

Відділом «Центр надання адміністративних послуг» Сновської міської ради за 9 місяців 2025 року надано 12635 адміністративних послуг, адміністративний збір складає 1,5 млн.грн.:

- адміністративні послуги соціального характеру - 1935 послуг;
- отримали статус ВПО та оформили допомогу на проживання ВПО – 82 особи;
- ветеранам війни, учасникам бойових дій та членам їх сімей адміністративних послуг, визначених розпорядженням КМУ від 16.05.2014 №523 за звітний період надано 45;
- послуги з реєстрації місця проживання - 4733, в тому числі видача витягу з РТГ – 2380;
- державна реєстрація актів цивільного стану – 1091 послуга, а саме: 263 актових записів про смерть; 8 актових записів про народження, 39 актових записів про шлюб, з них 28 актових записів про шлюб у скорочені терміни,
- відповідно до Меморандуму між Сновською міською радою та Східним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції щодо прийняття заяв про повторну видачу свідоцтв та витягів з Державного реєстру цивільного стану від громадян прийнято 772 відповідну заяву та 9 заяв щодо надання комплексної послуги «є-Малятко»;
- з питань державної реєстрації права власності речових прав на нерухоме майно та надання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно опрацьовано 8637 звернень,
- послуг державного земельного кадастру – 360;
- опрацьовано 12 заяв з питань будівництва;
- послугою «Мобільний адміністратор» за звітний період скористалося 22 громадян та отримали 30 адміністративних послуг;
- місцем для самообслуговування скористалося 233 осіб, надано 531 послуга.
- паспортних послуг надано 994.

Запроваджено чат-бот СВОЇ, завдяки якому здійснюється запис на прийом до Дія.Центру через електронну чергу.

На фасаді Дія.Центру встановили Wi-Fi точку доступу, завдяки чому мешканці та гості міста мають змогу користуватися безкоштовним інтернетом в радіусі 200 метрів від будівлі ЦНАПу.

Для покращення якості надання адміністративних послуг населенню працівники ЦНАПу постійно продовжують роботу щодо підвищення професійного рівня та цифрових навичок.

Житлово-комунальне господарство та енергозбереження

Всього на території громади налічується 8099 домогосподарств, в т.ч. 975 квартир. Загальна площа житлового фонду становить 728 тис. м кв., в т.ч. міський – 257 тис. м кв., міській раді належить 1,6 тис. м кв. Для житлово-комунального господарства громади притаманна висока зношеність основних фондів. Щоправда, ці проблеми концентруються в Сновську – в старостинських округах комунальна інфраструктура розвинута мало. Крім Сновська, водогони є в 8 селах, каналізація – лише в місті, газова мережа – в місті та 9 селах.

Більшу частину водопровідних мереж міста обслуговує приватне підприємство ПрАТ «Комунальник» (близько 4,5 тис. абонентів). Другу частину міста обслуговує ПАТ «Укрзалізниця» (близько 1,3 тис. абонентів). У зв'язку з цим у різних частинах міста різні тарифи на водопостачання. Кількість населених пунктів, що мають: водопровідну мережу – 9 (в т.ч. місто – 1), каналізаційну мережу – 1 (місто), газову мережу – 10 (в.т.ч. місто – 1).

В цілому лише 30% домогосподарств громади мають доступ до води з водопроводу. Загальна протяжність водопровідних мереж така: Сновськ – 24,6 км, с. Суничне – 3 км, с. Гірськ – 7 км, с. Займище – 5,2 км, с. Єліно – 8,2 км, с. Нові Боровичі – 4,1 км, с. Старі Боровичі – 4,0 км, с. Тихоновичі – 6,6 км. Станція знезалізнення води у Сновську потребує реконструкції. В цілому, більше половини зазначеної інфраструктури зношені та потребують заміни на нову. У сільських районах ступінь зношеності водопровідної інфраструктури ще вищий, а брак доступу до водопровідної мережі змушує мешканців використовувати місцеві криниці та приватні свердловини, в яких якість води не контролюється.

Характеристики системи життєзабезпечення Сновської громади

Показники	2024	9 міс. 2025
Водопостачання		
Протяжність мереж водопостачання, км	24	24
Протяжність мереж водовідведення, км	10	10
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	122,7	103,2
- населення	110,2	93
- підприємства	12,5	10,2
Газопостачання		
Протяжність мереж, км	258,301	258,301
Теплопостачання		
Протяжність мереж, км	2	2
Опалення, Гкал - всього, у тому числі:	4377,84	2964,7

Показники	2024	9 міс. 2025
- населення	1483,73	979,52
- підприємства	2894,11	1985,15

Протяжність каналізаційної мережі становить 10 км. Очисні споруди природної біологічної очистки стічних вод-підземні поля фільтрації в Сновську зношені на 100%, отже – потребують реконструкції. Водовідвідні каналізаційні споруди на території громади також зношені на 100%. Централізоване водовідведення в першу чергу забезпечується в усіх багатоквартирних житлових будинках. Решта мешканців не мають доступу до каналізації. Це призводить до високих тарифів (через малу кількість абонентів), а також до забруднення ґрунтових вод через відсутність центральної системи відведення стічних вод від решти мешканців. Чисельність абонентів із водовідведення (667од.) становить 8,2% від кількості домогосподарств. В усіх інших випадках стоки відводяться за допомогою асенізації, що містить потенційні загрози для довкілля.

Централізоване теплопостачання здійснюється у Сновську для багатоквартирних будинків, в усіх інших випадках опалення індивідуальне – газове та пічне. Останнє призводить до підвищення вмісту сажі у повітрі.

На території громади розташовані об'єкти електричних мереж, що знаходяться на балансі АТ «ЧЕРНІГІВ ОБЛЕНЕРГО», в тому числі трансформаторні підстанції, кабельні та повітряні лінії електропередачі. Щодо них застосовують межі охоронних зон електричних мереж.

Попри окремі приклади впровадження енергозберігаючих заходів (заміна вікон) приміщення комунальних установ та організацій Сновської міської ради термосанацію не проходили.

На сьогодні, у Дія.Центрі та найбільшому опорному навчальному закладі нашої громади, Сновському ліцеї №1, встановлені сонячні панелі. Це дозволяє економити кошти та працювати якийсь час абсолютно автономно навіть під час блекаутів і недостатності сонячної енергії. Всі дані по енергоспоживанню можна з легкістю відстежувати у спеціальному електронному кабінеті з монітора комп'ютера. Також сонячні панелі використовує й приватний сектор.

Вивезенням твердих побутових відходів (ТПВ) з домогосподарств займається КП «Сновська ЖЕД». 41-не підприємство громади уклали договори на вивіз сміття. Водночас лише 36,6% домогосподарств використовують системний вивіз сміття (головним чином, у Сновську). Переважна більшість мешканців вивозять ТПВ самостійно, в результаті чого виникають стихійні сміттєзвалища. Двічі на місяць громада забезпечує для усіх мешканців вивезення габаритних відходів.

Системи збору та переробки відходів, якою повинні бути охоплені всі мешканці громади, немає.

В цілому серед проблемних питань громади також такі:

- стихійні сміттєзвалища;
- сезонне спалювання органічних відходів сільського господарства мешканцями;
- роздільне збирання, сортування ТПВ не здійснюється;
- пункти переробки органічних відходів відсутні.

Природокористування та екологічна безпека

Всього на території Сновської громади розташований 31 об'єкт природно-заповідного фонду (ПЗФ), тобто громада насичена такого роду територіями. Переважно йдеться про гідрологічні заказники, з яких два – загальнодержавного значення. Є також ботанічні пам'ятки природи місцевого значення. Площа земель ПЗФ на території Сновської громади складає 10812 га. Це 8,4 % від всіх земель громади, втім рекомендований показник – 15%, а в цілому по Чернігівській області він становить близько 8%.

Частково Сновська громада належить до престижної Смарагдової мережі Європи як територія особливого природоохоронного значення. Йдеться про території особливого природоохоронного значення, що визначають і зберігають біологічне різноманіття країн Євросоюзу, Східної Європи, деяких африканських держав. Мета – виділити і взяти під охорону місця проживання рідкісних видів тваринного й рослинного світу. Стосовно Сновської громади йдеться про пойму річки Снов, об'єкт UA UA0000232 Dolyna Snovu, площа – 35515,0 га. Ширина її долини становить 1,5 – 4 км, річища – від 4 до 14 м у верхів'ї, до 20 – 40 м у нижній течії, найбільша – 200 м. Домінує снігове живлення. На берегах ростуть – ліси, чагарники польові та лугові рослини, трави різних видів. На заболоченій місцевості – очерет та осока. Вода зі Снову переважно використовується в народному господарстві, а також для водопостачання прилеглих поселень. Відрізняється високим вмістом йоду.

Водні ресурси. Територія Сновської громади належить до Поліської гідрологічної області – це східна частина гідрологічної зони надмірної водності. Всі річки належать до рівнинного типу, для них характерне мішане живлення з переважанням снігового.

Сновська громада розташована в межах басейна Дніпра, а найбільша річка на її території – Снов (права й найбільша притока Десни), що відноситься до категорії середніх. Русло сильно звивисте. Заплава місцями заболочена. Протягом близько 20 км річкою проходить кордон України та рф. Снов використовується для водного туризму, рекреації, забору питної й поливної води (для Києва), риболовлі, заготівлі сіна, випасу худоби та домашньої птиці.

Також на території громади багато малих річок – приток Снову.

Корисні копалини. Сновська громада не належить до територій із потужною мінерально-сировинною базою. За даними державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» є родовища горючих корисних копалин (група «тверді корисні копалини») – торфу (не розробляються). Зазначені родовища знаходяться на балансі Державної служби геології та надр України. Також є родовища, що належать до неметалевих корисних копалин (група «будівельні корисні копалини»): цегельно-черепична сировина (глина), пісок.

Кліматичні умови. Сновська громада розташована в зоні помірно-континентального клімату з достатньою зволоженістю. Це західна частини Східно-Європейської території, частина природно-географічного українського Полісся.

Переважають західні та північно-західні вітри з Атлантики. Найбільше опадів буває в червні – липні.

Поточний стан атмосферного повітря. Як засвідчують дані державної статистики територія Сновської громади належить до відносно благополучних в сенсі рівня його забруднення. Після значного збільшення рівня забруднення на початку двохтисячних років далі в регіоні та в колишньому Сновському районі, до якого належала нинішня Сновська громада, в громаді спостерігалось зменшення цього показника. Особливо це помітно за показником щільності викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення – вони в рази менше від обласних. На жаль, зміни в підходах до розрахунків статистики не дають можливості простежити наступні змін в 2021–2024 рр. Але очевидно, що показники по громаді значно кращі, ніж по області в цілому.

Динаміка викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон

Територія/роки	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Чернігівська область	20164	37538	47388	33909	27434	20888	22973	15033	14908	14543
Корюківський район							1,315	1,093	1,763	0,994
Щорський/ Сновський район/ Сновська МТГ	119	310	277	70	164	66	Даних немає	Даних немає	Даних немає	Даних немає

Щільність викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення (тон на км кв.)

Територія/роки	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Чернігівська область	0,6	1,2	1,5	1,1	0,9	0,7	0,72	0,47	0,47	0,45
Сновський район/Сновська МТГ	0,118	0,2	0,2	0,1	0,164	0,066	Даних немає	Даних немає	Даних немає	Даних немає

Основні забруднювачі атмосферного повітря в громаді: сільськогосподарські підприємства, автомобільний транспорт, приватні садиби. До цього додався вплив російсько-української війни у вигляді забруднення повітря продуктами горіння, детонування ракет.

Екологічна ситуація. Як зазначається в Доповіді про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області за 2024 рік з початком війни за незалежність України під час бойових дій вивільняються в атмосферу продукти хімічної реакції, що спричинені вибухами, детонацією ракет та снарядів. Водночас рашисти обстрілюють нафтобази, промислові підприємства, які використовують у своїй діяльності різні хімічні речовини. А це також десятки тисяч тон вивільнених в атмосферу шкідливих речовин. Очевидно, що це новий фактор, що суттєво впливає на стан атмосферного повітря, його обрахунки тривають.

Щодо поверхневих вод, то найбільший вплив чинять: осушувальна меліорація, житлово-комунальне господарство, промислові підприємства, рекреаційне природокористування та сільське господарство. Водотоки малих розмірів, схиліві

водотоки та струмки залишаються неохопленими спостереженнями та охороною від забруднення. Часто саме через них безпосередньо виводяться побутові стічні води з приватного сектора. Ситуацію погіршує відсутність централізованої системи водопостачання та водовідведення в селах Сновської громади (є лише фрагментарно).

Для Чернігівського Полісся, в т.ч. для території Сновської громади, притаманний підвищений вміст гумусових сполук у воді. Тому через підвищення температурного режиму повітря може виникати різке підвищення у водах значної кількості марганцю на тлі підвищення кисневого режиму. Підвищений вміст заліза спостерігається, як правило, у болотних водах.

Відповідно до висновків Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації найбільшим фактором, що впливає на стан поверхневих водних об'єктів є антропогенне навантаження. До його основних чинників відносяться:

- вплив населення;
- підприємства різних галузей економіки, зокрема енергетична, лісова і деревообробна, харчова галузі, легка промисловість, машинобудування тощо;
- сільське господарство (сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства та тваринництво, здебільшого у індивідуальних господарствах населення), що супроводжується високим ступенем розораності земель;
- поперечні споруди на малих і середніх річках, які унеможливають вільне пересування води, наносів та міграцію гідробіонтів, а також змінюють транзитний режим річок на акумуляційний.

Найбільша загроза ґрунтам – антропогенний вплив у вигляді внесення різноманітних пестицидів, стимуляторів росту, непропорційне використання мінеральних добрив у цілому. Щодо цього ситуація на території Сновської громади типова для України.

Централізованим вивезенням ТПВ охоплена частина громади (переважно – місто), що призводить до систематичного утворення стихійних сміттєзвалищ, а сортування сміття відсутнє.

За інформацією Сновської міської ради безхазяйних хімічних засобів захисту рослин (ХЗРР) в межах Сновської територіальної громади немає.

Потенційною загрозою є худобомогильники. За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області від 03.04.24 № 592, на території Сновської територіальної громади розташовано 1 діючий худобомогильник. Також ще 1 худобомогильник, що не використовується, але не виведений з експлуатації. Розташовані вони за межами таких сіл: Тихоновичі та Жовідь.

Ринок праці

На обліку в центрі зайнятості станом на 01.10.2025 року знаходилося 160 безробітних. Це на 10,3 % більше відповідних показників минулого року. Зростання кількості безробітних відбулася в т.ч. у зв'язку з припиненням діяльності Сновського відділення Корюківського міськрайонного відділу ДУ «Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб» МОЗ України. Частина працівників звернулася по допомогу в працевлаштуванні та проходження перекваліфікації.

Протягом 9 місяців поточного року отримали допомогу по безробіттю 46 осіб. Це на 24,6% менше минулорічних показників. Зменшення кількості осіб, які отримали допомогу по безробіттю, може бути зумовлене міграцією працездатного населення, а також зростанням рівня працевлаштування.

У звітному періоді забезпечено роботою 166 безробітних, що більше відповідного показника 2024 року на 10,7 %.

Чотирнадцятьом роботодавцям виплачена компенсація за працевлаштування квотної категорії громадян.

Зареєстровано вакансій – 171 одиниця, що на 40,2% більше відповідних показників минулого року. Така тенденція може означати нестачу кваліфікованих кадрів, необхідних для заповнення нових робочих місць.

Взяли участь у громадських та суспільно-корисних роботах – 333 безробітних, що більше на 44,8% минулорічних показників.

Отримали сертифікати на навчання 29 безробітних, з них шляхом стажування – 8 осіб.

Для громади характерна типова загальноукраїнська проблема – високий рівень тінізації ринку праці та брак робочих місць.

Як місту, так і сільській місцевості притаманний високий відсоток самозайнятості та сезонність праці – коли на ті чи інші роботи люди намагаються влаштуватися відповідно до циклів сільськогосподарського виробництва.

Демографічна ситуація

Станом на 01.10.2025 року загальна кількість зареєстрованого населення в Сновській громаді за даними витягу з реєстру територіальної громади становить 20323 осіб.

Протягом 9 місяців 2025 року в громаді народилося 35 немовлят.

Зберігається тенденція перевищення кількості померлих над живонародженими – природній приріст населення становить «-255» осіб.

З квітня 2022 р. частина населення, переважно чоловіків, була мобілізована до Збройних сил України, що зменшує їхню частку в населенні громади й потенційно здатне негативно вплинути на демографічні процеси – зменшення й без того негативного природного приросту населення.

Щоправда, в цілому, в період російсько-української війни громада втратила населення менше, ніж можна було очікувати. Так сталося завдяки ВПО, що перемістилися в громаду (більшість – жінки та діти). Офіційно на території громади станом на 16.09.2025 р. зареєстровано 1388 ВПО (в т.ч. у м.Сновськ – 720 осіб), із них 73 – особи з інвалідністю; 290 дітей від 0 до 18 років; 827 жінок, 561 чоловік; 334 пенсіонери. Із загальної чисельності ВПО - 533 особи працездатного віку.

На сьогодні майже 70% ВПО – це мешканці північних сіл громади, що опинилися під постійними обстрілами рашистів. Також є переселенці з міст півдня та сходу України.

З 57 населених пунктів у громаді в 15-ти мешканців зовсім немає. Населення вимушене було виїхати (евакуюватися) через постійні обстріли рашистів. У 11-ти селах кількість мешканців менше 10. Скоріш за все, вони зникнуть найближчими роками. Ще у 10 селах проживає менше 100 осіб. Тобто майже половина сіл

громади – на межі існування. Разом із тим у 8 селах нараховується 200 та більше мешканців, а в 6 – понад 500.

Громада мононаціональна – понад 90% її мешканців та мешканок становлять етнічні українці.

Більшість населення – православні християнами. В громаді зареєстровані 22 релігійні громади, що належать до: Православної церкви України (4), Української православної церкви (17), Римо-католицької церкви (1). Крім того, діють 8 протестантських громад: Церква Євангеліських християн-баптистів (4); Церква Євангеліських християн-баптистів (відокремлені) (2); Церква Адвентистів Сьомого Дня (1); Церкви Свідків Єгови (1).

Соціальний захист

Велика увага в громаді приділяється соціальному захисту населення, адже на Сновщині проживає багато інвалідів, самотніх, учасників бойових дій, пенсіонерів, чорнобильців та інших вразливих категорій населення.

В комунальній установі **«Територіальний центр соціального обслуговування»** (надання соціальних послуг) Сновської міської ради (далі – територіальний центр) утворені та функціонують 4 відділення які надають різні види соціальних послуг. Налічується 90 штатних працівників.

За 9 місяців 2025 року усіма відділеннями територіального центру було виявлено 1388 громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги.

Працівниками територіального центру за 9 місяців було надано послуги 1388 особам з них: 755 осіб по м. Сновськ та 633 особи по селах територіальної громади.

У відділенні соціальної допомоги вдома працює 50 працівників.

За 9 місяців 2025 рік соціальними робітниками обслуговувались 611 осіб. Відділенням охоплені всі населені пункти громади. Відвідування підопічних здійснювалися соціальними робітниками відповідно до затверджених графіків відвідувань від 1 до 5 разів на тиждень. Середня кількість осіб, що обслуговує 1 соціальний робітник у 2025 році склала 11 чоловік. Відділення соціальної допомоги вдома надає 44 види послуг. Деякі види надаються щодня. Найпоширенішими з них є придбання та доставка продовольчих та промислових товарів, медикаментів, прибирання приміщень та подвір'я, занесення води та винесення сміття, інші сезонні: занесення дров та розпалювання печей, обробка присадибних ділянок, допомога при консервуванні, є такі послуги, що виконуються один або кілька разів на рік. Наприклад, оформлення субсидій та пільг. Усі послуги надаються якісно і в повному обсязі, керівництво постійно стежить за якістю надання послуг, проводяться перевірки роботи соціальних робітників.

Відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги надає послуги перукаря, взуттєвика, швачки та робітника з ремонту будівель. За 9 місяців 2025 року відділенням надано послуг 664 особам.

Установа тісно співпрацює з благодійною організацією «Жіночий консорціум України», «Lets help» «Турбота про літніх людей в Україні» Товариство Червоного Хреста України, ГО «Лампа», БО «Право на захист», «Асоціація «ХУМЕДІКА» та інші, діяльність яких спрямована на поліпшення проживання підопічних

стаціонарного відділення у с. Н.Боровичі та підопічних інших відділень. Завдяки благодійникам територіальний центр наростив власну базу засобів реабілітації. Це палиці, милиці, стійки та інвалідні коляски, якими змогли скористатися 76 осіб безкоштовно.

У відділенні денного перебування працює медична сестра, медична сестра з масажу та організатор культурно-дозвіллевої діяльності.

На базі відділення денного перебування успішно функціонує «Простір активного довголіття» у якому люди похилого віку мають змогу під наглядом медичної сестри займатися на спортивних тренажерах, а також відвідувати заняття з фітнесу, йоги та, відповідно до сезону, скандинавською ходьбою та ходьбою на лижах. Для цих цілей облаштований спортивний зал з усім необхідним знаряддям. У відділенні функціонує клуб «Від серця до серця», де цікаво та весело проводять час люди, які цікавляться творчістю. Регулярно проводяться шахові турніри та різноманітні вечорниці. Так, за участі отримувачів соціальних послуг проведено 32 заходи, в тому числі тематичні та розважальні, заходи приурочені до державних та релігійних свят, кожного місяця проводиться день іменинника. Не стоять осторонь відвідувачі денного відділення від допомоги військовим, кожного тижня долучаються до плетіння захисних сіток, власноруч виготовляють подушки для військових.

Для наближення соціальних послуг до мешканців сільської місцевості у територіальному центрі функціонує мультидисциплінарна команда, якою за рік було організовано 26 виїздів по селах громади.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання наразі тимчасово евакуйоване до геріатричного пансіонату.

У установі працює фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих. Основними завданнями фахівця є:

- надання інформації про права та пільги для ветеранів і членів їхніх сімей;
- допомога у підготовці документів для отримання соціальних виплат та інших видів підтримки;
- супровід у питаннях медичної чи психологічної реабілітації;
- консультації з житлових, освітніх та інших важливих питань;
- зв'язок із державними установами, службами або громадськими організаціями.

У звітному періоді здійснено супровід 64-х осіб.

Сектор соціального захисту населення Сновської міської ради, відповідно до покладених на нього завдань, протягом 9 місяців 2025 року здійснював заходи щодо попередження виникнення складних життєвих обставин та вирішення соціальних проблем мешканців громади.

Для забезпечення прав та інтересів жителів громади, які потребують соціальних послуг, зокрема осіб з інвалідністю, людей похилого віку, осіб які опинилися в складних життєвих обставинах, у секторі з початку року переглянуто та опрацьовано 438 справ громадян, які отримують соціальні послуги «Догляд вдома», «Соціальна адаптація», «Натуральна допомога» у КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради та прийнято 438 рішень про надання / припинення надання соціальних

послуг.

Проведено 36 засідань комісії для проведення комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг Сновської міської територіальної громади, за результатами яких підготовлено 44 висновки про результати комплексного визначення індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг.

Відповідно до Програми підтримки народжуваності у Сновській територіальній громаді на 2025 рік, сектором протягом дев'яти місяців 2025 року було прийнято 40 заяв.

Також, відповідно до діючих Програм, сектором проводилося нарахування:

- компенсації вартості проїзду хворих з хронічною нирковою недостатністю – 5 особам;
- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги – 52 особам.

У звітному періоді сектор постійно співпрацював з міжнародними фондами, громадськими організаціями щодо отримання гуманітарної, грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам, соціально вразливим верствам населення.

За зверненнями громадян соціальним інспектором проведено обстеження матеріально побутових умов 605 домогосподарств, про що складено відповідно 605 актів та передано до відділу «Центр надання адміністративних послуг» Сновської міської ради.

Звернулись з заявами для підтвердження фактичного місяця проживання 322 особи.

Проведено 49 засідань комісії обстеження житлового приміщення на наявність/відсутність пічного опалення та/або кухонного вогнища на твердому паливі.

Здійснювали прийом заяв про надання акту встановлення факту здійснення особою догляду. Було прийнята 37 заяв. Проведено 17 засідань комісії із встановлення факту здійснення особою постійного догляду, за результатами яких підготовлено 37 актів про встановлення факту здійснення особою постійного догляду.

Охорона здоров'я

Система охорони здоров'я громади представлена двома комунальними некомерційними підприємствами – «Сновський центр первинної медичної допомоги» та «Сновська центральна районна лікарня» та ТОВ "Поліклініка Моєї Родини". Так звані первинна та вторинна ланки.

На території Сновщини також діє «швидка» медична допомога - це відділ екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, який підпорядковується Чернігівському обласному центру.

Сновський Центр первинної медичної допомоги налічує 2 амбулаторії загальної практики сімейної медицини (м.Сновськ та с. Тур'я), 3 пункти здоров'я (с. Рогізки, с. Петрівка, с. Нові Боровичі) і 19 медичних пунктів тимчасового базування із плановою потужністю 210 відвідувань за зміну.

У закладі продовжують використовувати стаціонарозамінні форми лікування – наявне 21 ліжко денного стаціонару. Первинна ланка медицини має 6 одиниць

санітарного автотранспорту (два автомобілі в 2023 році передані в ЗСУ), 3 автомобілів експлуатуються понад 9 років.

В установі працює 8 лікарів (в т.ч. 2 лікарів загальної практики – сімейної медицини, 2 терапевта, 3 педіатри, 1 лікар-інтерн), 39 середніх медичних працівників, 6 - молодшого медичного та 19 обслуговуючого персоналу. Відсоток атестації лікарів складає 100,0 % від підлягаючих, з них 1 лікар має вищу категорію, 4 першу, 1 другу та 1 лікар-спеціаліст.

Станом на 01.10.2025 року з лікарями закладу уклали декларації 10108 осіб, що складає 49,7% від загальної кількості населення громади, з них діти до 18 років 2249, (77,3% від загальної кількості дітей). Загальна кількість осіб, що відвідало заклад протягом звітного періоду становить 22136 осіб.

За 9 міс. 2025 рік в громаді народилось 28 дітей, із них 11 сільських; померло 253 особи, з них працездатного віку – 51 особа.

У закладі проводиться робота щодо профілактики та своєчасного виявлення туберкульозу (сформовані групи ризику серед дорослого та дитячого населення) обстежено 2 дитини. Профілактичні рентгенологічні обстеження виконані 4902 особам – 100% від плану. З метою своєчасного виявлення туберкульозу медичними працівниками проводиться анкетування населення. Проводиться робота по профілактиці та виявленню онкологічних захворювань та на ВІЛ-інфекцію.

Всього дітей-інвалідів до 18 років по Сновській громаді – 84 особи, вперше виявлено – у 3 осіб.

Матеріально-технічне оснащення закладу відповідає Примірному табелю оснащення, затвердженого наказом МОЗ України від 26.01.2018 року № 148 (зі змінами). Залишається потреба в оновленні медичного обладнання та оргтехніки, у проведенні ремонтів приміщень установи у місті та селах. Рішенням Сновської міської ради затверджено План покращення медичних послуг на 2021-2026 роки, в якому прописані ці напрямки.

В наявності 4 бензинових генератори (2,5 кВт, 3,0 кВт – 2 шт., 5,0 кВт).

КНП “Сновський ЦПМД” отримало фінансування від Національної служби здоров’я України – 6,6 млн.грн та з бюджету МТГ – 5,8 млн.грн.

Закладом отримано гуманітарної та благодійної допомоги (медичне обладнання, оргтехніка, меблі, вироби медичного призначення) на суму 837,293 тис.грн. За депутатські кошти придбано бензопилу на суму 10 тис. грн.

На території громади працює **ТОВ "Поліклініка Моєї Родини"**. В закладі працює 10 од. медичного персоналу (з них 4 - сімейні лікарі), з якими укладено 6214 декларацій. Кількість відвідувань за 9 міс. 2025 року складає – 9729 од.

Вторинна ланка медицини в громаді – **КНП «Сновська центральна районна лікарня»**.

У структурі закладу працює 227 працівники, з них 32 лікарів та 100 молодших спеціалістів з медичною освітою. Наявна потреба у лікарях – спеціалістах: хірург – 2 особи, невропатолог – 1 особа.

Поліклінічне відділення КНП «Сновська ЦРЛ» розраховано на 330 відвідувань за зміну. Прийом хворих ведеться за 15 напрямками: хірургія, травматологія, неврологія, отоларингологія, офтальмологія, дерматовенерологія, психіатрія, гінекологія, ендокринологія, кардіологія, фтизіатрія, стоматологія,

терапія, УЗД діагностика. В амбулаторних умовах проводяться хірургічні втручання.

Функціонують кабінети: функціональної та ультразвукової діагностики, ЛФК та масажу, процедурний, протитуберкульозний, «Довіри», фізіотерапевтичний, рентгенологічний, флюорографічний, клініко-діагностична лабораторія з бактеріологічним відділом.

Протягом 9 міс. 2025 року було зареєстровано 47371 відвідувань до лікарів поліклінічного відділення, що становить 2,3 на одного мешканця.

В амбулаторних умовах проведено 523 операцій.

На денному стаціонарі при поліклініці проліковано 31 хворих.

Ліжковий фонд медичного закладу становить 108 ліжок, до складу якого входить 8 відділень: приймально-діагностичне відділення на 3 ліжка з виконанням функції невідкладної медичної допомоги; хірургічне відділення змішаного типу з травматологічними, гінекологічними, отоларингологічним та офтальмологічним ліжками на 23 ліжка; терапевтичне відділення з кардіологічними ліжками на 50 ліжок; неврологічне відділення на 12 ліжок; педіатричне відділення на 8 ліжок, в тому числі: педіатричного профілю – 6 ліжок, ліжка паліативного профілю педіатричного відділення – 2; інфекційне відділення на 5 ліжок; паліативне відділення на 12 ліжок; відділення інтенсивної терапії на 6 ліжок.

Забезпеченість ліжками на 10 тис. нас. – 53,14 од.

Основні результативні показники діяльності стаціонарної медичної допомоги КНП «Сновська ЦРЛ»

Показник	9 міс 2025 року
Проліковано хворих, осіб	4634
Середній термін перебування, днів	8,2
Число днів зайнятості ліжка, днів	350,2
Обіг ліжка, осіб	42,9
Виконання плану ліжко-днів, %	137,3
Летальність, %	1,1
Зроблено операцій в стаціонарі, од	824
Післяопераційна летальність, %	0
Хірургічна активність, %	57,7

З метою покращення якості діагностики та лікування пацієнтів протягом 9 міс. 2025 року за власні кошти лікарні придбано наступне медичне обладнання: портативний медичний діагностичний комплекс; шприцевий насос MS58 – 2 шт; екранований бактерицидний опромінювач з жалюзі ОБР8 – 2 шт; акумуляторний дрель-шуруповерт BOCSH GSR; пульсоксиметр – 10 шт; термоконтейнер; реєстратор температур; зволожувач кисню з кутниками – 5 шт; дозатор одноканальний – 2 шт.

Отримано безкоштовно: холодильник для вакцин; дефібрилятор-монітор S6; коагулометр ECL412; дихальний апарат Autoscrap зі зволожувачем YEL; шприцевий дозатор НК-400 – 2 од; підігрівач інфузійних розчинів H20DS – 4 од; відсмоктувач медичний – 2 од; апарат високочастотний електрохірургічний.

Придбано за бюджетні кошти: холодильник банка крові; низькотемпературний морозильник для застосування у медицині; установка стоматологічна з кріслом

стоматологічним

Для утримання медичного закладу КНП «Сновська ЦРЛ» надійшло коштів від НСЗУ за 9 міс. 2025 року в сумі 37,6 млн. грн.

Освіта

Освіту Сновщини представляють 15 закладів комунальної власності Сновської міської ради: 11 закладів загальної середньої освіти, із них: 8 ліцеїв, 2 гімназії, Сновська початкова школа з дошкільним відділенням; 2 дошкільних заклади (Сновський ЗДО, Кучинівський ЗДО); 2 позашкільних заклади (Сновський центр позашкільної освіти та дитячо-юнацька спортивна школа (ДЮСШ))

На території громади функціонує також заклад обласного підпорядкування – Сновське вище професійне училище лісового господарства (ВПУЛГ).

Освітня мережа Сновської територіальної громади

Показники	2024	9 міс. 2025
Кількість дошкільних закладів, одиниць	2	2
Кількість дітей в дошкільних закладах, та дошкільних підрозділах ліцеїв, гімназій та початкових шкіл, осіб	228	248
Кількість закладів освіти (загальноосвітні, школи, ліцеї, гімназії, початкові школи), одиниць	12	11
Кількість учнів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, ліцеї, гімназії, початкові школи), осіб	1844	1646
Кількість персоналу в закладах загальної середньої освіти, осіб	378	374

Дошкільна освіта. На території громади функціонує 2 заклади дошкільної освіти та 6 дошкільних підрозділів, у яких виховуються 248 дітей. Сновський ЗДО та Кучинівський ЗДО – працюють очно.

В змішаному форматі працює 4 дошкільні підрозділи, 2 дошкільні підрозділи перебувають на простої через близьке розташування до російського кордону.

Відсоток охоплення дітей віком від 3-х до 6-ти років становить – 83%, у тому числі, у сільській місцевості – 79 %.

Завантаженість закладів дошкільної освіти становить – 50 дітей на 100 місць.

Освітній процес у закладах дошкільної освіти забезпечують 44 педагогічні працівники.

У 2 закладах дошкільної освіти створено 2 інклюзивні групи, в яких виховується 2 дітей з особливими освітніми потребами. Введено 2 посади асистентів вихователя.

Всі заклади дошкільної освіти та дошкільні підрозділи підключені до мережі Інтернет.

Загальна середня освіта. У 2025-2026 навчальному році функціонує 11 закладів загальної середньої освіти (вісім ліцеїв, дві гімназії, одна початкова школа) з контингентом 1646 осіб.

Середня наповнюваність класів та класів-комплектів становить 14 чол., у т.ч. у сільській місцевості – 8.

Освітній процес у закладах загальної середньої освіти здійснюють 232 педагогічні працівники (всього персоналу 374 особи).

У 8 закладах освіти відкрито 19 інклюзивних класів, в яких навчається 21 дитина з особливими освітніми потребами. Введено 19 посад асистента вчителя.

У закладах освіти навчається 94 дитини з числа внутрішньо переміщених осіб.

Три заклади освіти мають статус опорних, а саме Сновський ліцей № 1, Сновський ліцей № 3 та Петрівський ліцей.

На базі Сновського ліцею № 1 створено осередок викладання предмету «Захист України».

До мережі Інтернет підключено 100% закладів загальної середньої освіти.

За результатами III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів команда учнів МТГ посіла у 2024-2025 н.р. 5 загальнокомандне місце.

1401 учень закладів освіти Сновської МТГ, що навчаються за змішаною формою охоплені безкоштовним гарячим харчуванням (тип харчування – сніданок).

Для 192 учнів, які проживають за межею пішохідної доступності забезпечено підвезення до місць навчання та додому. Підвезення здійснюється із 19 населених пунктів за 9 затвердженими маршрутами.

Із 11 закладів загальної середньої освіти вісім закладів мають власне укриття, 2 заклади освіти користуються укриттями інших суб'єктів господарювання, в одному закладі укриття відсутнє.

На території Сновського ліцею № 1 триває «Нове будівництво споруди подвійного призначення із властивостями протирадіаційного укриття на території Сновського ліцею № 1 Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: Чернігівська область, Корюківський район, місто Сновськ, вул.Просвіти, будинок 35».

Позашкільна освіта. Громаді належать такі заклади позашкілля:

- Сновський центр позашкільної освіти (525 учнів);
- Сновська дитячо-юнацька спортивна школа (ДЮСШ, 240 вихованець).

У Сновській дитячо-юнацькій спортивній школі функціонує 5 відділень: легка атлетика, настільний теніс, футбол, кікбоксинг, спортивна гімнастика.

Навчально-тренувальний процес здійснюють 10 тренерів-викладачів.

З початку 2025 року вихованці школи брали участь у 31 змаганні різного рівня (міських, обласних, всеукраїнських). Переможцями та призерами обласних змагань стали 306 учнів, всеукраїнських – 31учень.

5 вихованців школи входять до складу збірних команд України, ще 11 вихованців, продовжують навчання в спортивних закладах м. Чернігова.

У Сновському центрі позашкільної освіти функціонує 35 гуртків.

Освітній процес у закладі організовано за 6 основними напрямками позашкільної освіти: науково-технічний, художньо-естетичний, військово-патріотичний, еколого-натуралістичний, соціально-реабілітаційний, гуманітарний.

Відповідно до угод про співпрацю гуртки ЦПО працюють на базі Сновського ліцею №2 (гурток «Народознавство» - 2 групи), Сновського ліцею №3 (гурток «Джура»), Кучинівського ліцею (гуртки «Юний еколог», «Умілі руки»). Усього 5 гуртків, 68 вихованців.

До занять у гуртках залучені діти соціально вразливих категорій: діти учасників АТО, учасників бойових дій - 47; діти загиблих та зниклих безвісти захисників – 5; діти з числа внутрішньо переміщених осіб - 12; сироти, позбавлені батьківського піклування – 8; діти з багатодітних родин – 34; діти з неповних сімей – 11; діти з інвалідністю та особливими освітніми потребами – 17; діти, що мають статус дитини, постраждалої від збройних конфліктів та воєнних дій - 183.

У 2025/2026 н.р. освітній процес забезпечують 19 педагогів

Гуртківці демонструють високу результативність під час участі в творчих конкурсах та виставках. Загальна кількість нагород за минулий навчальний рік – 271 од, з них: 31 – обласні, 159 – всеукраїнські, 81 – міжнародні.

Існує також Сновський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Дружба». Втім через небезпеку обстрілів прикордоння рашистами він не працює.

Фахова освіта представлена Сновським вищим професійним училищем лісового господарства. Це сучасний заклад професійно-технічної освіти, подібних – лише чотири в Україні. Спеціалізація училища – підготовка робітників високого рівня кваліфікації з технологічно складних, наукоємних професій та спеціальностей або робітників, діяльність яких пов'язана зі складною організацією праці, як правило, з числа випускників загальноосвітніх шкіл. ВПУ може здійснювати перепідготовку та підвищення кваліфікації працюючих робітників і незайнятого населення, допрофесійну підготовку учнів загальноосвітніх навчальних закладів, впроваджувати діяльність щодо розвитку здібностей молоді та поглиблення знань з окремих навчальних предметів професійного спрямування. Заклад готує спеціалістів наступних професій: штукатур, лицювальник-плиточник, маляр, кухар, кондитер, озеленювач, лісник, егер, верстатник деревообробних верстатів, столяр, тракторист с/г виробництва, лісник, харчові технології, лісове господарство.

Загальна кількість студентів – понад 587 осіб, з них 41% – з інших територіальних громад.

Культура і туризм

На території громади – добре розвинута мережа бібліотек та сільських будинків культури і клубів.

23 клубні установи, в т.ч: Сновський Будинок культури (м.Сновськ), 8 – сільських будинків культури та 14 сільських клубів.

Сновська публічна бібліотека та 15 її структурних підрозділів (з них 2 знаходяться в місті, 14 – в сільській місцевості)

Мистецька школа «Сновська музична школа імені Н.Г. Рахліна»

Сновський історичний музей.

Клубні установи. Попри несприятливі умови діяльності в клубних закладах громади працює 139 творчих та любительських формувань, з яких 5 колективів носять звання “народний”, 2 – дитячий “зразковий”.

До формувань залучено понад тисячу п'ятсот учасників, з них близько 800 – діти та молодь.

З початку року клубними установами проведено близько тисячі триста різноманітних заходів. Заклади культури працювали в режимі неповного навантаження,

з обмеженнями щодо проведення масових заходів, кількості відвідувачів, дотриманням безпеки під час повітряних тривог і т. д.. З дотриманням заходів безпеки та урахування обмежень проведено заходи до Дня Єдності та Дня Соборності України, Дня захисту дітей, Дня Пам'яті Небесної Сотні, Дня Конституції України, Дня Прапора та Дня незалежності України, Дня захисника та захисниць України, заходи до Великодня, Дня пам'яті захисників України та інші.

У Сновському БК активно працює любительське об'єднання «Майстри Сновщини». Протягом звітного періоду проведено 27 тематичних майстер – класів для різновікових груп дітей та молоді, в тому числі виїзні.

На базі Сновського будинку культури діє багатофункціональний вільний молодіжний простір (САМ), створено Безпечний дитячий простір для проведення психосоціальних активностей та рекреаційної діяльності «КОЛО ПІДТРИМКИ» - організовано 21 арт терапевтичний захід.

Учасники аматорських колективів клубних установ взяли участь у 7 Міжнародних та 6 Всеукраїнських конкурсах, де здобули 22 дипломи переможців (І – ІІ ступеня) та 2 Гран – Прі.

Дитячий зразковий танцювальний колектив «Ягідки» на запрошення асоціації Liouba Lorr'Ukraine у липні виступав у Франції з творчими програмами, у серпні у Міжнародному фестивалі хореографії в Італії.

Вихованці дитячих зразкових колективів «Ягідки» та «Світлячок» у липні брали участь у XXXIX Міжнародному фольклорному фестивалі у Любляні (Польща).

Сновська публічна бібліотека. В умовах воєнного стану бібліотеки лишаються загальнодоступним, безкоштовним громадським простором підтримки.

Навіть у кризових умовах бібліотека продовжує працювати й виконувати свою важливу функцію – забезпечення користувачів необхідною літературою.

Сновська ПБ налічує 16 бібліотек: центральна, дитяча та 14 сільських бібліотек-філіалів, в яких працює 27 осіб, що обслуговують більше 6 тис. жителів громади, протягом 9 міс. 2025 року було видано більше 90 тис. документів.

При Сновській публічній бібліотеці діє 14 клубів та об'єднань за інтересами. З них для дітей – 8, для жінок – 5, для молоді – 1. Лялькових театрів -1, гуртків дитячої творчості – 4. Діють дитячі дозвілєво-інформаційні простори у 9 філіалах.

На початку 2025 року Сновська публічна бібліотека отримала подарунок у вигляді книг, збір яких організувала на своїй сторінці у мережі Facebook Анна Єкименко-Поліщук. Завдяки цьому збору фонд книгозбірні поповнився на 96 примірників нових цікавих сучасних книг українською мовою для дорослих та дітей, розвиваючі ігри, пазли та розмальовки.

Наступний подарунок у цьому році отримали від Катерини Браницької, яка оголосила збір саме для Сновської ПБ. Книги надсилали з Луцька, Львова, Чернівців, Дніпра, Одеси, Києва та області. Загальною кількістю 227 примірників. Літературна платформа «Фронтера» разом з партнерами БФ «Ангар» та бренд одягу «Шипелик» надіслали близько 300-х книг Сновській публічній бібліотеці.

У звітному періоді проводилися наступні заходи: виставки, тематичні полиці, уроки мужності, години пам'яті, години цікавої інформації, народознавчі заходи, приурочені знаменним і пам'ятним датам.

До Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту у Сновській публічній бібліотеці відбулася презентація нового краєзнавчого видання Валентини Москаленко «Грані життя євреїв Сновщини» до виходу у світ якого долучилася і Сновська публічна бібліотека, у вересні - пройшла презентація нового краєзнавчого видання Ніни Павлівни Мокросноп «Носівка. Село над Снов'ю XVII – XX століття», у Кучинівському філіалі відбулася зустріч з землячкою, поеткою, учасницею літературного конкурсу ім. Л.Тереховича (2023р.) Пекур Тетяною.

На базі Кучинівського філіалу працює простір для дітей «Пункт незламності та розвитку в. с. Кучинівка», діють два простори розвитку: EVENT ROOM»БДЖІЛКА» (бібліотека – філія для дітей) та Біблію НАВ «WOMENS TIME» в відділі обслуговування користувачів Сновської ПБ.

Сновська публічна бібліотека виборола перше місце в обласному етапі та стала лауреатом Всеукраїнського конкурсу «Бібліотека року».

В Сновській ПБ діяли 8 власних програм, спрямованих на патріотичне, екологічне, естетичне виховання.

Послуги зі спеціалізованого мистецького навчання надає **Мистецька школа «Сновська музична школа імені Н.Г. Рахліна»**, в якій сьогодні навчається 166 учнів на 15 спеціалізаціях. Навчання здійснювалося за змішаною та дистанційною формами, відповідно до безпекової ситуації.

Викладачі активно використовували цифрові платформи (Zoom, Google Meet, Viber, YouTube) для проведення занять.

Попри обмеження, протягом 9 міс. 2025 року учні та викладачі брали активну участь в обласних, Всеукраїнських та Міжнародних онлайн-конкурсах, серед яких:

- Всеукраїнські конкурси – 10 лауреатів;
- Міжнародні конкурси – 33 лауреатів;
- Обласних заходах - 41 лауреат;

Четверо здобувачів освіти відвідали музичний табір в Латвії (м.Рига), де взяли участь у майстер-класах та заключному Гала-концерті в Ризькій музичній школі ім. П .Юр'яна.

Проведено 9 звітних концерти відділів, 15 звітних концертів по класам викладачів, 8 тематичних загальношкільних заходів, 23 Онлайн виступи. 12 Онлайн-презентацій.

У 2025 році працівники **Сновського історичного музею** продовжили реекспозицію музейних виставкових залів, особливий акцент зроблено на події сьогодення. Музей поповнився експонатами, що стосуються великомасштабного вторгнення росії в Україну. Крім того, з метою збереження музейних фондів проводяться роботи з пакування та консервування експонатів. З початку року екскурсійним обслуговуванням охоплено понад півтори тисячі осіб – проведено 103 екскурсії.

У Сновському історичному музеї продовжується реалізація проєкту «Створення простору для ідей та розвитку в музеї Сновська та допомога 210 жертвам нацизму у Чернігівській області, Північна Україна», що реалізується Сновським історичним музеєм та ГО «Добро тут» спільно з проєктом в рамках кластеру «Діяльність для підтримки потерпілих від нацизму» за підтримки Фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» (EVZ), проведено 35 заходів.

За 9 місяців 2025 року до спеціальних рахунків, залучено 330,155 тис. грн. Надійшло благодійної допомоги від різних фондів на суму 67,05 тис. грн. Поточних ремонтів закладів культури виконано на суму 96,106 тис. грн.

Фізична культура, спорт

Спортивна інфраструктура Сновської громади налічує 42 спортивні споруди різних типів. З них: 1 стадіон «Колос», футбольних полів – 17, майданчиків з тренажерним обладнанням – 8, ігрових спортмайданчиків зі штучним покриттям – 3 (збудовані в 2017–2019 рр.), майданчиків для гри в мініфутбол та інших спортмайданчиків – 13. Майже всі площинні споруди в сільській місцевості потребують капітального ремонту.

На міському пляжі обладнані місця для гри у волейбол та міні-футбол, розташований майданчик з нестандартним гімнастичним обладнанням та силовими тренажерами.

Збірна команда Сновської МТГ взяла участь у обласних змаганнях ГО ВФСТ «Колос», зайнявши на цих змаганнях I місце. Як переможці обласних змагань, наші спортсмени захищали честь Чернігівської області на Всеукраїнських змаганнях в м. Берегове у липні 2025 року.

В громаді активно діють:

Дитяча юнацька спортивна школа (ДЮСШ). Функціонує 5 відділень: легка атлетика, настільний теніс, футбол, кікбоксинг, гімнастика спортивна.

Навчально-тренувальний процес здійснюють 10 тренерів-викладачів.

З початку 2025 року вихованці школи брали участь у 31 змаганні різного рівня (міських, обласних, всеукраїнських). Переможцями та призерами обласних змагань стали 306 учнів, всеукраїнських – 31 учень.

5 вихованців школи входять до складу збірних команд України, ще 11 вихованців, продовжують навчання в спортивних закладах м. Чернігова.

- ГО СК «Витязь» з вільної боротьби (с.Сновськ, 38 вихованців). Наявність чемпіонів та призерів України та області стало звичним явищем. Ярослава Воробей виборола II місце на Всесвітній Гімназеаді та II місце на Чемпіонаті Європи.

- ГО “Здорова Сновщина” з боксу (с.Рогізки, близько 30 вихованців). Вихованці беруть активну участь у районних змаганнях. У своїх вагових категоріях займають призові місця.

Інформаційний простір

Сновська міська рада свою діяльність проводить відкрито і прозоро. Протягом звітного року постійно проводилося висвітлення діяльності міської ради:

- на офіційному вебсайт Сновської міської ради <https://snovmr.gov.ua/> ;
- на сторінці у мережі Facebook: «Сновська міська рада Чернігівська область» <https://www.facebook.com/snovskrada> ;
- у телеграм-каналі Сновської міської ради <https://t.me/snovskrada> ;
- на канал Сновської міської ради на YouTube <http://surl.li/wlhsng> (578 підписників);
- на шпальтах друкованого періодичного видання районної газети “Промінь”, видавець - ТОВ «Промінь-Медіа». (Газета видається з 1917 року, тираж - 850 примірників).

Розвиток громадянського суспільства

На офіційному веб-сайті міської ради протягом 9 міс. 2025 року було розміщено 585 публікації у рубриці «Новини», з них близько 490 публікацій - власна інформація підготовлена працівниками відділу. У рубриці «Інформація ДПС, ПФУ, ЦЗ та інших державних служб» за звітний рік оприлюднено 136 інформацій за поданням від різних служб та організацій Чернігівської області, Міністерств тощо. Окрім цього, було розміщено 140 оголошень, 63 привітань з професійними та державними святами. Наповнювались рубрики - «Ветеранам» та «Герої не вмирають!», готувалися та розміщувалися відповіді у рубриці «Запитання до влади».

Протягом року на сайті введено нові рубрики: «Цивільний захист» та «Запобігання корупції».

На офіційній сторінці Фейсбук міської ради (5,8 тис. підписників, з них 73,1% жінки і 26,9% - чоловіки) протягом звітного періоду було розміщено близько 1350 різних дописів, з них понад 850 власних новин, вітань, оголошень, а решта інформацій - за поданням різних служб та організацій.

У зв'язку зі зламом Телеграмканалу Сновської міської ради у квітні 2025 року, було створено новий Телеграмканал для оперативного інформування населення про події в громаді та Україні. Станом на 1 жовтня набрано вже 1,8 тис. підписників.

Відповідно до норм чинного законодавства протягом року проводилася відеозйомка сесійних засідань та засідань постійних депутатських комісій, які оприлюднювалася для вільного доступу в мережі Інтернет на Ютуб-каналі і офіційному сайті Сновської міської ради. Всього за 9 місяців було розміщено 49 відео, в т.ч.: 8 відео пленарних засідань сесій, 32 відео засідань комісій. Окрім цього, було відзнято і розміщено на Ютуб-каналі та поширено в соцмережах звіт міського голови за 2025 рік, відеоролики про благодійників та гуманітарну допомогу, про 9-ту річницю створення громади, гуманітарну допомогу, роботу мед закладів, Дія.Центру тощо.

Для взаємодії органів влади та громадянського суспільства в Сновській міській раді запроваджені такі механізми участі:

Публічний звіт міського голови

У зв'язку з повномасштабним вторгненням захід не проводиться. Звіт розміщується на сайті, офіційній сторінці у мережі Facebook, телеграм - каналі Сновської міської ради.

Електронні петиції

За 9 місяців 2025 року створено 2 петиції. Під час голосування на платформі Підписів серед жителів громади вони не набрали.

Місцеві ініціативи

Рішенням 9 сесії восьмого скликання № 6-9/УІІ від 12 серпня 2021 року затверджено Положення про місцеві ініціативи у Сновській міській територіальній громаді. У 2025 році жителі громади ними не скористалися.

Електронні консультації на платформі електронної демократії E-DEM

За звітний період Сновською міською радою було проведено проведено Е-консультацій:

- 2 консультації «Про перейменування вулиць» (1805 переглядів, 115

коментарів),

- 3 обговорення нормативно-правового акту «Про припинення юридичної особи шляхом ліквідації» (1551 перегляд, 35 коментарів)

Опитування думки мешканців

Періодично в громаді проходить опитування. У звітному періоді проводили опитування через телеграмканал, щодо того, якими каналами комунікації користуються жителі громади, де проживають читачі телеграмканалу міської ради.

Дорадчі органи

Активно працює Молодіжна рада при міському голові «Сновська активна молодь», функціонує Молодіжний простір, діє Комісія з розгляду питань щодо надання допомоги для вирішення житлових питань окремим категоріям ВПО, що проживали на тимчасово окупованій території при Сновській міській раді.

Органи самоорганізації населення

26 листопада 2021 року у міській раді прийнята і діє Програма підтримки органів самоорганізації населення. У 2025 році також виділялися кошти з місцевого бюджету трьом старостинським округам, у яких зареєстровані комітети самоорганізації населення, на благоустрій старостатів:

- сільському комітету «Добробут» (Кучинівський старостинський округ)
- старостинському комітету «Мрія» (Тихоновичський старостинський округ)
- старостинському комітету «Успіх» (Хотуницький старостинський округ).

На території громади активно діють любительське об'єднання "Майстри Сновщини", об'єднання людей похилого віку "Від серця до серця", організація ветеранів Сновської міської територіальної громади, громадські організації "Лампа", "Патріоти Сновщини", «Українське покоління», «Разом для Сновщини», волонтерські об'єднання "З нами тепло", «Кульбабки», «Хвостики-Сновськ», групи по селах по плетінню маскувальних сіток та спільному формуванню товарних партій продукції для ЗСУ.

Проблемні питання, внутрішні та зовнішні ризики і загрози, які можуть впливати на хід реалізації Програми

На розвиток економіки та соціальної сфери впливають проблемні питання, головними серед яких залишаються:

стійке зменшення населення громади за показниками природного приросту та міграції, мала його щільність;

брак трудових ресурсів робітничих професій через мобілізацію чоловіків та виїзд за кордон, водночас – брак робочих місць у цілому;

зменшення обсягів традиційного виробництва, зокрема, у лісовій галузі, а також падіння туристичних послуг за російсько-української війни;

незадовільний стан доріг між населеними пунктами громади (крім Р83);

брак укріплень – як у закладах освіти, так і загальних;

недостатньо ефективна співпраця між владою та мешканцями громади, відчувається потреба у глибшому діалозі та взаємній довірі для досягнення спільного добробуту;

брак централізованого водопостачання, майже повна відсутність водовідведення у сільській місцевості, а очисні споруди у Сновську в аварійному стані;

робота з термосанації будинків бюджетної сфери лише розпочалася, енергоменеджмент у громаді не запроваджено;

брак містобудівної документації та просторового розвитку;

захаращеність водних об'єктів громади (річки, озера, ставки, колодязі);

лише м. Сновськ та три ближніх села охоплені централізованим збором ТПВ, а наявне сміттєзвалище в аварійному стані;

періодичні загорання родовищ торфу, що спричиняє лісові пожежі, погіршення якості повітря.

Існують також як внутрішні, так і зовнішні ризики і загрози, які можуть впливати на хід реалізації Програми, зокрема:

північ громади – латентна лінія фронту (кордон – 42,9 км) із РФ (знищення низки сіл, замінування, забруднення довкілля, постійний стрес населення);

затягування російсько-української війни на невизначений термін – скерування переважної більшості державних ресурсів на оборону країни;

прагнення держави до централізації фінансів, що призводить до зменшення ресурсів громади;

непевненість бізнесу розвинутих країн у безпеці капіталовкладень в Україні;

значні коливання цін на енергоносії через низку воєнних конфліктів у світі з тенденцією до їх підвищення;

реалізація низки реформ у країні, що є значними соціальними подразниками (освіти, охорони здоров'я, пенсійного забезпечення тощо);

тяжіння великих міст та країн ЄС як привабливих ринків праці для мешканців громади;

політичний вплив на розподіл державної підтримки місцевому самоврядуванню;

світова тенденція до змін клімату, що вимагає суттєвих змін у веденні сільського господарства.

На вирішення цих та інших проблем спрямовані основні завдання Програми.

II. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку у 2026 році

Метою Програми є створення сприятливих безпекових та соціально-економічних умов для життя населення і повернення громадян до регіону завдяки подоланню наслідків збройної агресії російської федерації, відбудові і розвитку інфраструктури, відновленню економічної активності, співпраці з міжнародними організаціями та партнерами, а також підтримки та ефективного використання потенціалу Сновської громади.

Досягнення мети передбачає реалізацію таких пріоритетних напрямів:

1. Згуртована спільнота динамічного розвитку людського капіталу.
2. Стійка відкрита до новітніх тенденцій технологічна економіка.
3. Приваблива до життя громада з якісними та доступними послугами.
4. Безпечна, адаптована до змін клімату громада.

Заходи економічного і соціального розвитку у 2026 році

№	Зміст заходу	Відповідальні виконавці	Очікувані результати
1. Згуртована спільнота динамічного розвитку людського капіталу			
1.1. Якісна освіта, забезпечення її інклюзивності			
1	Покращити умови надання середньої освіти з врахуванням вимог інклюзії	Навчальні заклади, управління освіти, молоді та спорту Сновської міської ради	- Приміщення їдалень Сновських ліцеїв № 1 та № 3 капітально відремонтовані. - 100% обладнання з приготування їжі нове та працює. - Рівень задоволеності учнів станом харчування становить не менше 80% - Проведені енергозберігаючі заходи в Сновській початковій школі та Сновському ліцею №2 - В приміщенні школи дотримуються санітарні норми щодо теплового режиму (+21° С), а зниження споживання теплової енергії становить до 40% - забезпечено безпечний підвіз учнів та вчителів до місця навчання
1.2. Згуртована активна громада, що спирається на традиції Сновщини			
1	Побудувати систему включення до громадського життя громади ВПО, мешканців старшого віку, ветеранів, а також осіб із інвалідністю	Відділ культури і туризму Сновської міської ради, старостати, ГО «ЛАМПА»	- Приміщення у закладах культури 8 старостатів (Петрівський, Смяцький, Хотуницький, Сновський, Тихоновський, Тур'янський, Рогізківський, Кучинівський) відремонтовані для публічних просторів стійкості та згуртування громади - Необхідне обладнання та меблі для публічних 8 просторів стійкості та згуртування громади придбані та встановлені - Штатні працівники 8 закладів культури громади навчені та готові до виконання нових функцій у публічних просторах стійкості та згуртування громади
3	Впровадити навчання з протидії інформаційним війнам	Управління освіти, молоді та спорту Сновської міської ради, Молодіжна рада	- 100% вчителів суспільних дисциплін пройшли профільне підвищення кваліфікації з питань медіа грамотності - Розроблено та запроваджено щонайменше одну освітню програму з медіаграмотності - У 100% ліцеїв та гімназій громади запроваджено освітній курс із медіа грамотності (на правах факультативу)
1.3. Доступні якісні послуги з охорони здоров'я та реабілітації			
1	Покращити умови надання послуг із охорони здоров'я, запровадити реабілітаційну медицину	Сновська міська рада, КНП «Сновська ЦРЛ», КНП «Сновський ЦМД»	- Облаштовано та передано в користування одну службову квартиру лікарям - До громади залучено не менше одного лікаря - Придбано, встановлено та працює нове медичне обладнання - Медичний персонал пройшов навчання для роботи з новим обладнанням - Облаштовано та оснащено одне приміщення для ветеранського центру Сновської громади - Здійснено добір та навчено персонал ветеранського центру
2	Сприяти відновленню ментального здоров'я мешканців та мешканок	Відділ культури і туризму Сновської міської ради, КУ Територіальний центр надання соціальних послуг, сектор соціального захисту населення,	- Для послуг із психосоціальної підтримки та розвитку культури піклування підготовлено нові локації - Здійснено набір кваліфікованих працівників, які необхідні для роботи з покращення ментального здоров'я мешканців та мешканок

Заходи економічного і соціального розвитку у 2026 році

№	Зміст заходу	Відповідальні виконавці	Очікувані результати
		громадські організації (за згодою), ГО «ЛАМПА»	
3	Сприяти формуванню відповідального ставлення до свого здоров'я, просуванню здорового способу життя	Сновська міська рада, КНП "Сновський ЦПМД" Сновської міської ради, підрядні організації, міжнародні донори	Пройшли цитологічні обстеження «Раннє виявлення онкології – збереження життя» 300 жінок віком від 25-50 років, що проживають на території Сновської ТГ. - 100% задіяного медичного персоналу підвищили свою кваліфікацію - Охоплено просвітницькими заходами щодо профілактики та раннього виявлення цукрового діабету «ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ – час діяти» 100 % дітей у навчальних закладах громади - Охоплено контролем рівню глюкози 100% пацієнтів з ЦД
1.4. Краща організація управління з використанням цифровізації			
1	Запровадити електронні системи збору та візуалізації інформації	Відділ «Центр надання адмінпослуг» Сновської міської ради	- Один програмний комплекс придбано та встановлено на 15 робочих місцях із необхідними технічними характеристиками - 24 діловода (штатних працівників старостату) пройшли спеціалізоване навчання та можуть вести електронний погосподарський облік. - База даних погосподарського обліку з 56 населених пунктів громади зібрана та занесена до програмного комплексу - Протягом року не менше 75% мешканців та мешканок громади поінформовані про нові засади, обсяг та спосіб ведення електронного погосподарського обліку
2	Забезпечити цифровізацію та мобільність надання адміністративних послуг	Відділ «Центр надання адмінпослуг» Сновської міської ради КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради	- Одна одиниця спеціального автотранспорту для надання адміністративних послуг придбана та працює - Придбано, встановлено та працює один комплект спеціального обладнання для надання адміністративних послуг віддалено - Не менше шести співробітників ЦНАПу пройшли навчання та опанували навички, які їм необхідні для віддаленого надання адміністративних послуг - Більше 300 мешканців та мешканок Сновської громади, що скористалися послугою «Соціальне таксі» протягом року - 2 штатних працівника, які пройшли навчання та можуть надавати послугу «соціальне таксі»
3	Вивчити кращі практики організації управління територією в країнах ЄС	Сновська міська рада	- Наявність реєстрації Сновської міської ради на сайті програми Interreg Europe - Факт участі Сновської міської ради в консультації чи тематичній сесії програми Interreg Europe - Наявність звернення Сновської міської ради щодо можливості приєднання до одного з існуючих до консорціумів партнерів органів місцевого самоврядування країн ЄС
2. Стійка відкрита до новітніх тенденцій технологічна економіка			
2.1 Підтримка підприємництва, фермерства, інших мікро та малих товаровиробників			

Заходи економічного і соціального розвитку у 2026 році

№	Зміст заходу	Відповідальні виконавці	Очікувані результати
1	Модернізація ринкової площі в Сновській МТГ Чернігівської області	Сновська міська рада	- До 40 представників малого та середнього бізнесу громади отримають доступ до комфортного місця торгівлі; 20 народних умільців отримають доступ до комфортного місця торгівлі; - Якісні: * створено умови для самозайнятості населення через покращення умов для торгівлі; * створено умови для розширення внутрішнього споживчого ринку, збільшення попиту на місцеву продукцію. * створено комфортні умови для торгівлі та відпочинку як місцевих мешканців, так і відвідувачів
2	Підтримка підприємництва	Відділ економічного розвитку та інвестицій Сновської міської ради	- Відшкодування частини витрат підприємцям, які здійснюють виїзне торгівельне обслуговування віддалених та малонаселених пунктів - Інформування суб'єктів підприємництва щодо можливостей залучення грантових коштів на розвиток підприємництва
2.2. Планування просторового розвитку території та просування інвестиційної привабливості громади			
1	Розробити документи містобудівного, просторового планування громади, землевпорядної документації	Відділ житлово-комунального господарства, архітектури, містобудування та транспорту Сновської міської ради	- Проведена підготовча робота до розробки Комплексного плану, погодженого з зацікавленими особами
2	Провести нормативно-грошову оцінку земель громади, які її потребують	Відділ земельних відносин та агропромислового розвитку Сновської міської ради	- Нова технічна документація з нормативної грошової оцінки земель виготовлена для населених пунктів Сновської громади згідно першочергової потреби - 100% суб'єктів господарської діяльності, що діють на теренах Сновської громади, поінформовані про її результати
3	Розробити та поширити інвестиційні пропозиції громади	Відділ економічного розвитку та інвестицій Сновської міської ради	- Наявність інвестиційного інвестиційних пропозицій громади та системи забезпечення їх актуалізації

3. Приваблива до життя громада з якісними та доступними послугами

3.1. Покращення стану доріг та вулиць, супутньої інфраструктури, доступність населених пунктів громади			
1	Ремонтувати дороги місцевого значення, а також вулиці у населених пунктах і тротуари, супутню інфраструктуру	Відділ житлово-комунального господарства, архітектури, містобудування та транспорту Сновської міської ради	- Відремонтовані найбільш проблемні ділянки доріг та вулиць протяжністю 3 км - Встановлені нові чи відремонтовані старі зупинки для транспорту – не менше 5 одиниць
2	Реконструювати очисні споруди	Відділ житлово-комунального господарства, архітектури, містобудування та транспорту Сновської міської ради	- У результаті реконструкції своєчасність та безперебійність подання стоків на очисні споруди забезпечено на 100%

3.2. Ефективна організація надання послуг управління ТПВ			
1	Ліквідувати стихійні сміттєзвалища та розвивати систему централізованого збору, вивозу й сортування ТПВ	Сновська міська рада, КП «Сновська ЖЕД», старостати	- 100% виявлених стихійних сміттєзвалищ ліквідовано - Щонайменше 60 % домогосподарств Сновської громади уклали договори про вивезення ТПВ - Облаштовано не менше 8 майданчиків для збирання ТПВ - Маршрут вивезення ТПВ охоплює 3 старостинські округи громади та її адміністративний центр
4. Безпечна, адаптована до змін клімату громада			
4.1. Створення безпечних умов для життєдіяльності в громаді			
1	Створити сучасні укриття, оборонні споруди, інші об'єкти для захисту мешканців	Сновська міська рада, ГО «ЛАМПА», міжнародні партнери	- Сновський ліцей №1 забезпечений захисними спорудами на 100% - Покращена система оповіщення
4.2. Запровадження енергозберігаючих технологій та відновлювальних джерел енергії			
2	Запровадити локальну генерацію та використання відновлювальних джерел енергії	Сновської міська рада, КНП «Сновської районна центральна лікарня»	- Одна працююча сонячна електростанція на даху Сновської лікарні - Одна працююча акумуляторна підстанція. - 100% працівників, що забезпечують функціонування системи, навчені
3	Здійснити термосанацію приміщень установ бюджетної сфери комунальної власності	Сновська міська рада, комунальні установи Сновської міської ради	- Не менше 40% приміщень установ комунальної власності Сновської громади утеплені - Зменшення викидів CO2 – не менше, ніж на 5% - Рівень задоволеності змінами, що відбулися становить серед місцевих мешканців та мешканок не менше 75%
4.3. Адаптація до змін клімату та відновлення водних об'єктів			
1	Відновити антропогенно змінені екосистеми	Сновська міська рада, КП «Сновська ЖЕД», старостати, громадськість	- Протяжність відновлених антропогенно змінених прибережних територій – не менше 500 м - Кількість залучених осіб до реалізації проєкту – не менше 10
2	Стимулювання мешканців громади до відмови від спалювання органічних відходів та до боротьби з карантинними рослинами	Сновська міська рада	- Підготовлено та поширено 250 одиниць інформаційної продукції стосовно застосування методу компостування, що поширені серед населення громади - Придбано 3 компостери для закладів освіти - Щокварталу поінформовано через засоби ЗМІ про методики компостування органічних відходів, її користі для мешканців та мешканок
3	Створити міні-паркові зони на території громади з елементами ландшафтного дизайну	Сновська міська рада, старостати	- Оновлено 5 міні-паркових зон у населених пунктах громади - Залучено 50 жителів до облаштування міні-паркових зон

III. Джерела фінансування Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік

Фінансування пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку громади, у тому числі через регіональні та місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів, допомоги міжнародних організацій та інших джерел незаборонених чинним законодавством України.

Начальник відділу економічного
розвитку та інвестицій

Світлана МАТЧАНА

Додаток 1

до Програми економічного і соціального розвитку Сновської міської територіальної громади на 2026 рік

**Основні показники економічного і соціального розвитку
Сновської міської територіальної громади на 2026 рік**

Назва показника	един. виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очік.)	2026 рік прогноз		2026 рік до 2025 року, %	
				базовий	оптимістич ний*	базовий	оптимісти чний*
Чисельність зареєстрованого населення на кінець року	осіб	20596	20264	19955	19981	98,5	98,6
Щільність населення	осіб/кв.км	16,3	15,8	15,6	15,6	х	х
Кількість ВПО загалом, в т.ч.:	осіб	1359	1401	1414	х	101	х
ВПО з інших частин громади	осіб	939	958	971	х	101,4	х
ВПО з інших територіальних громад, регіонів України	осіб	420	443	443	х	100	х
з них осіб до 18 років	осіб	256	293	274	х	93,5	х
Народжені	осіб	75	58	69	77	119	132,8
Померлі	осіб	394	357	361	356	99,5	96,4
Природний приріст	осіб	-319	-299	-292	-279	х	х
Середня заробітна плата	грн.	16653	19123	21800	22183	114	116
Кількість зайнятого населення	осіб	4662	4514	4527	4600	100,3	101,9
Загальна кількість юридичних осіб	од.	251	254	256	259	101	102
Загальна кількість фізичних осіб - підприємців	осіб	683	664	670	674	100,9	101,5
Середня забезпеченість населення:							
лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. жителів (стаціонар)	ліжок	52,4	53,3	54,1	54,1	101,5	101,5
медичними послугами, наданими амбулаторно- поліклінічним закладом, у розрахунку на 1 мешканця	відвідувань, за рік	5,3	5,2	4,9	5,1	94,2	98,1
лікарями усіх спеціальностей на 10 тис. населення на кінець року	осіб	19,4	23,2	23,6	25	101,7	107,8
Частка населення, що отримує медичну допомогу у сімейних лікарів від загальної кількості населення	%	79,6	80,6	82,7	84,1	х	х
Кількість закладів дошкільної освіти/дошкільних підрозділів	одиниць	2/7	2/6	2/5	2/5	100/83	100/83
Кількість дітей в дошкільних закладах (підрозділах)	осіб	310	248	235	235	95	95
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів	одиниць	12	11	9	9	82	82
Кількість учнів у	осіб	1735	1646	1547	1547	94	94

загальноосвітніх навчальних закладах							
Кількість закладів позашкільної освіти	одиниць	3	3	3	x	100	x
Кількість дітей, охоплених позашкільною освітою	осіб	950	934	955	975	102,3	104,4
Кількість музеїв (філіалів)	одиниць	1	1	1	1	100	100
Кількість відвідувань за рік	осіб	2800	3000	3000	5000	100	166,7
Кількість підприємств роздрібно́ї торгівлі	одиниць	212	215	218	221	101,4	102,8
Загальний обсяг торгової площі в торговельних закладах	кв.м.	10893,17	11067,07	11220,46	11374	101,4	102,8
Кількість закладів громадського харчування	одиниць	13	14	14	15	100	107,1
в них посадочних місць	одиниць	637	657	657	680	100	103,5
Кількість готелів	одиниць	1	1	1	1	100	100
Річна заповнюваність	осіб	320	207	210	250	101,5	120,8
Обсяг реалізованої промислової продукції	млн. грн	179,7	200,3	201,9	206,6	100,8	103,0
Протяжність мереж водопостачання	км	24	24	24	x	100	x
Протяжність мереж водовідведення	км	10	10	10	x	100	x
Споживання питної води, всього,	тис. м.куб	122,7	137,6	137,6	137,6	100	100
у тому числі:							
- населення	тис. м.куб	110,2	124	124	x	100	x
- підприємства	тис. м.куб	12,5	13,6	13,6	x	100	x
Обсяг поточної каналізаційної системи	м.куб	46,4	32,5	32,5	x	100	x
Протяжність мереж каналізування	км	10	10	10	x	100	x
Протяжність мереж теплопостачання, км	км	2	2	2	x	100	x
Опалення, всього, у тому числі:	Гкал	4377,84	3952,89	3952,89	x	100	x
- населення	Гкал	1483,73	1306,02	1306,02	1306,02	100	100
- підприємства	Гкал	2894,11	2646,87	2646,87	2646,87	100	100
Загальна протяжність мережі газопостачання	км	258,301	258,301	258,301	258,301	100	100
Споживання електроенергії	тис.кВт	22251,7	23265,6	23265,6	23265,6	100	100
Кількість квартир та будинків газифікованих природнім газом	од	5200	5200	5200	5200	100	100
Кількість домогосподарств, які мають договір на вивезення ТПВ	од	2965	2965	2965	3000	100	101,2
Частка домогосподарств, що забезпечено послугою з вивезення ТПВ	%	35,7	36,6	36,7	37,1	x	x

* - за умови скорішого припинення чи скасування воєнного стану

Начальник відділу
економічного розвитку та інвестицій

Світлана МАТЧАНА

Додаток 2

до Програми економічного і соціального розвитку
Сновської міської територіальної громади на 2026 рік

**Перелік програм місцевого розвитку, які передбачається
фінансувати в 2026 році**

№з/п	Назва програми місцевого розвитку*	Період реалізації програми місцевого розвитку	Відповідальний за виконання / Виконавці, (в разі визначення)
1.	Програма попередження дитячої безпритульності та бездоглядності, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2022-2026 роки «Діти Сновщини»	2022-2026	Служба у справах дітей управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
2.	Програма розвитку фізичної культури та спорту по Сновській територіальній громаді на 2024 - 2027 роки	2024-2027	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
3.	Програма з оздоровлення та відпочинку дітей Сновської міської територіальної громади на 2024 – 2026 роки	2024-2026	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
4.	Програма підтримки молодіжної політики на території Сновської міської територіальної громади на 2024 - 2026 роки	2024-2026	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
5.	Програма «Шкільний громадський бюджет в Сновській міській територіальній громаді на 2025-2027 роки»	2025-2027	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
6.	Програма роботи з кривдниками на 2024-2026 роки	2024-2026	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
7.	Програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі Сновської МТГ на період до 2028 року	2024-2028	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
8.	Програма національно-патріотичного виховання на 2023-2026 роки.	2023-2026	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
9.	Програма «Шкільний автобус» на 2022-2026 роки	2022-2026	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
10.	Програма «Обдарованість Сновщини» на 2022-2026 роки.	2022-2026	Управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради
11.	Програма антикорупційних заходів у Сновській міській раді	Безстрокова	Відділ юридичної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Сновської міської ради

12.	Програма підтримки органів самоорганізації населення Сновської міської територіальної громади на 2025-2026 роки	2025-2026	Відділ юридичної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Сновської міської ради, старостати
13.	Програма підтримки Корюківського районного сектору № 4 філії Державної установи «Центр пробації» в Чернігівській області на 2025-2026 роки	2025-2026	Відділ юридичної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Сновської міської ради, старостати
14.	Комплексна програма профілактики правопорушень на 2025-2027 роки	2025-2027	Відділ юридичної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Сновської міської ради, відділення поліції
15.	Програма підтримки індивідуального житлового будівництва та розвитку особистого селянського господарства «Власний дім» Сновської міської ради на 2021-2027 роки	2021-2027	Відділ економічного розвитку та інвестицій Сновської міської ради
16.	Програма розвитку малого і середнього підприємництва Сновської міської територіальної громади на 2021-2027 роки	2021-2027	Відділ економічного розвитку та інвестицій Сновської міської ради
17.	Програма місцевого економічного розвитку Сновської міської територіальної громади Чернігівській області на 2025-2027 роки	2025-2027	Відділ економічного розвитку та інвестицій Сновської міської ради
18.	Програма «Нагородження відзнаками Сновської міської ради» на 2022-2026 роки	2022-2026	Секретар Сновської міської ради
19.	Програма поховання померлих безрідних та невідомих громадян Сновської територіальної громади на 2022-2026 роки	2022-2026	Заступник міського голови Сновської міської ради
20.	Програма матеріально-технічної та фінансової підтримки базової підготовки мешканців Сновської міської територіальної громади до національного спротиву на 2025-2026 роки	2025-2026	Сектор з питань праці та надзвичайних ситуацій Сновської міської ради
21.	Цільова соціальна програма розвитку цивільного захисту Сновської міської територіальної громади на 2023-2027 роки	2023-2027	Сектор з питань праці та надзвичайних ситуацій Сновської міської ради
22.	Комплексна програма розвитку та підтримки КНП «Сновський центр первинної медичної допомоги» Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області на 2025-2029 роки	2025-2029	КНП «Сновський ЦПМД»
23.	Програма інформатизації та цифрових трансформацій Сновської міської територіальної громади на 2024-2026 роки	2024-2026	Відділ організаційної роботи, інформаційного забезпечення та зв'язків з громадськістю Сновської міської ради
24.	Програма використання та охорони земель Сновської міської ради на 2022-2026 роки	2022-2026	Відділ земельних відносин та агропромислового розвитку Сновської міської ради
25.	Програма по удосконаленню послуги «Управління твердими побутовими відходами в Сновській МТГ» на 2024-2028	2024-2028	Відділ житлово-комунального господарства, архітектури, містобудування та транспорту Сновської міської ради, КП «Сновська ЖЕД»

26.	Програма фінансування пільг на оплату послуг за пільговий проїзд залізничним транспортом окремих категорій громадян на 2026 рік	2026	Відділ житлово-комунального господарства, архітектури, містобудування та транспорту Сновської міської ради
27.	Програма охорони навколишнього природного середовища на території Сновської міської ради на 2025-2026 роки	2025-2026	Відділ благоустрою та господарського забезпечення Сновської міської ради
28.	Програма підтримки народжуваності у Сновській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки	2024-2026	Сектор соціального захисту населення Сновської міської ради
29.	Програма надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, на 2025-2026 роки	2025-2026	Сектор соціального захисту населення Сновської міської ради
30.	Програми надання матеріальної допомоги хворим з хронічною нирковою недостатністю, які отримують програмний гемодіаліз в лікувально-профілактичних закладах Чернігівської області, на 2025-2026 роки	2025-2026	Сектор соціального захисту населення Сновської міської ради
31.	Програма відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед громадою, забезпечення проведення культурно - масових заходів, здійснення представницьких та інших заходів Сновською міською радою на 2021 – 2026 роки	2021-2026	Відділ культури і туризму Сновської міської ради
32.	Програма щодо підтримки учнів Сновської дитячої музичної школи ім. Н.Г. Рахліна на 2022- 2026 роки	2022-2026	Відділ культури і туризму Сновської міської ради
33.	Програма охорони та збереження об'єктів культурної спадщини, розташованих на території Сновської міської ради, на 2025-2029 роки	2025-2029	Відділ культури і туризму Сновської міської ради

Триває процес розробки Програм, термін яких закінчився у 2025 році. Після їх затвердження сесією Сновської міської ради даний перелік буде доповнено.

Начальник відділу
економічного розвитку та інвестицій

Світлана МАТЧАНА

Додаток 3
до Програми економічного і соціального розвитку
Сновської міської територіальної громади на 2026 рік

**Перелік інвестиційних проектів, які планується
реалізувати у 2026 році**

	Назва інвестиційного проекту	Термін реалізації	Передбачено всього, тис. грн.	У тому числі, тис. грн.*		
				кошти державного бюджету	кошти місцевих бюджетів	інші джерела
1	«Реконструкція їдальні Сновського ліцею №3 за адресою: вул.Шкільна, 6, м.Сновськ, Чернігівської області» (Коригування)	2018-2026	7897,243			7897,243
2	Капітальний ремонт корпусу №1 Сновської початкової школи Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: вул.Гастелло 2, м.Сновськ Корюківського району Чернігівської області	2026	12493,656		898,000	11595,656
3	Реконструкція очисних споруд в місті Сновськ Чернігівської області	2026	15000,000	13500,000	1500,000	
4	Нове будівництво споруди подвійного призначення із властивостями протирадіаційного укриття на території Сновського ліцею №1 Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: Чернігівська область, Корюківський район, місто Сновськ, вул. Просвіти, будинок 35 (на 300 осіб)	2025-2026	43500,000	39150,000	4350,000	
5	Капітальний ремонт харчоблоку (їдальні) Сновського ліцею №1 Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: Чернігівська область, Корюківський район, місто Сновськ, вулиця Просвіти, будинок 35	2026	11954,703	10754,703	1200,000	
6	Придбання спецтехніки	2026	4000,000		4000,000	
7	Придбання медичного обладнання	2026	2000,000		2000,000	
8	Придбання шкільного автобусу	2026	4000,000	3600,000	400,000	
9	Капітальний ремонт фасаду (із впровадженням заходів щодо енергозбереження та енергоефективності) будівлі Сновського ліцею № 2 Сновської міської ради Корюківського району Чернігівської області за адресою: м.Сновськ, вул. Незалежності, 21	2026	6172,366	4872,366	1300,000	
10	Придбання соціального такси	2026	1300,000			1300,000

Сума коштів, передбачених на реалізацію проектів, може бути змінена відповідно до наявного фінансування у 2026 році

Начальник відділу
економічного розвитку та інвестицій

Світлана МАТЧАНА